

เอกสารวิชาการกรณีศึกษาส่วนบุคคล

เรื่อง

การเพิ่มสมรรถนะของวิทยากร สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นางพิชญา มิ่งสุวรรณ

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตร

“การพัฒนานักบริหารระดับสูง” รุ่นที่ 3

สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ 8
ที่มีคุณสมบัติพร้อมที่จะได้รับการประเมินให้ดำรงตำแหน่งระดับ 9

ประเภทเชี่ยวชาญเฉพาะ

รัฐสภา

พ.ศ. 2551

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961175663

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

57459

วันที่ 24 / 10. / 2552

เลขทะเบียน ๙ 21730

เลขหมู่.....

เอกสารวิชาการกรณีศึกษาส่วนบุคคล

เรื่อง

การเพิ่มสมรรถนะของวิทยากร สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นางพิชญา มิ่งสุวรรณ

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตร

“การพัฒนานักบริหารระดับสูง” รุ่นที่ 3

สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ 8

ที่มีคุณสมบัติพร้อมที่จะได้รับการประเมินให้ดำรงตำแหน่งระดับ 9

ประเภทเชี่ยวชาญเฉพาะ

รัฐสภา

พ.ศ. 2551

LIRT

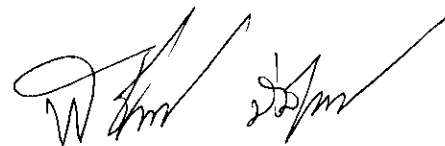
Legislative Institutional Repository of Thailand

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

คำนำ

เอกสารวิชาการกรณีศึกษาส่วนบุคคล (Individual Study : IS) เรื่อง การเพิ่มสมรรถนะของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ฉบับนี้ เป็นเอกสารทางวิชาการที่จัดทำตามโครงการฝึกอบรมหลักสูตร “การพัฒนานักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 3” สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ โดยเป็นการนำความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการพร้อมด้วยความรู้ความเข้าใจจากการฟังบรรยายในภาควิชาการต่าง ๆ ตามโครงการนี้มาประยุกต์ ศึกษา พิจารณา วิเคราะห์ตามหลักวิชาการ เพื่อสร้างงานวิชาการเผยแพร่สู่สาธารณชนอันจะเอื้อประโยชน์สำหรับบุคคลทั่วไปที่สนใจประเด็นการเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงาน และผู้ศึกษาหวังว่าเอกสารฉบับนี้อาจเป็นข้อมูลต่อยอดสร้างงานวิชาการ หรือเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผลต่อชิ้นงานของผู้สนใจได้ในระดับหนึ่ง

ผู้ศึกษาจึงได้ทำการศึกษาดังสภาพปัญหา สาเหตุ และแนวทางการแก้ไขปรับปรุงประเด็นการเพิ่มสมรรถนะของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และผู้ศึกษาหวังว่าเอกสารวิชาการฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ด้านข้อมูลเชิงวิชาการได้บางประเด็นบางแง่มุม โดยบุคคลผู้สนใจในเอกสารฉบับนี้ย่อมสามารถนำข้อมูลสู่การส่งเสริมพัฒนาการเพิ่มสมรรถนะหรือต่อยอดความคิดกรณีอื่นอันจะเป็นคุณประโยชน์โดยรวมต่อตนเององค์กรและต่อประเทศไทย

(พิชญ์ มิ่งสุวรรณ)

ผู้ศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิชาการกรณีศึกษาส่วนบุคคล (Individual Study : IS) เรื่อง การเพิ่มสมรรถนะของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ฉบับนี้สำเร็จและสามารถใช้เป็นเอกสารอ้างอิง หรือเป็นเอกสารสนับสนุนการปฏิบัติภาระหน้าที่ได้ ด้วยการสนับสนุนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และด้วยความทุ่มเททั้งเวลา การให้คำปรึกษา คำแนะนำ คำวิจารณ์ในประเด็นต่าง ๆ พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขจุดบกพร่องในทุกขั้นตอน ภายใต้เอกสารวิชาการฉบับนี้ที่สำเร็จลุล่วงจากการใส่ใจประสิทธิภาพประสิทธิผลโดยท่านอาจารย์ที่ปรึกษาทั้ง 4 ท่าน คือ อาจารย์อภิมุข สุขประสิทธิ์, อาจารย์บุญกุล สัญญิตีเสวี, อาจารย์อุดม มุ่งเกษม และ อาจารย์บุญเจ็ด โสภณ โดยเฉพาะอาจารย์บุญเจ็ด โสภณ ที่ให้คำแนะนำอย่างละเอียด อีกทั้งเอกสารวิชาการฉบับนี้ยังได้ใช้แนวทางการจัดทำตามเอกสารที่ท่านอาจารย์บุญเจ็ด โสภณ ได้แจกเผยแพร่ตามโครงการฝึกอบรมฯ ในครั้งนี้ และยังมีท่านรองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ท่านอุมาสิวี สอาด ผู้รับผิดชอบสำนักพัฒนาบุคลากร เจ้าของโครงการฝึกอบรมฯ โดยท่านได้ให้ข้อคิดเห็นในมุมมองกว้าง ซึ่งผู้ศึกษาสามารถนำข้อคิดเห็นดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ได้อีกหลายกรณี

สุดท้าย หากเอกสารวิชาการฉบับนี้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณชนรุ่นหลังสมดังตั้งใจ ผู้ศึกษาขอขอบคุณดีนี้แก่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้คำปรึกษาทั้ง 4 ท่าน และผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารวิชาการฉบับนี้คงก่อเกิดประโยชน์ต่อสาธารณชนอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล แต่หากเอกสารวิชาการฉบับนี้มีข้อผิดพลาดประการใดผู้ศึกษายินดีน้อมรับในข้อผิดพลาดนั้นทุกประการ

พิชญา มิ่งสุวรรณ

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การเพิ่มสมรรถนะของวิชาการ
 โดย : พิชญา มิ่งสุวรรณ
 ปีที่เสนอ : พ.ศ. 2551

นับตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2475 ที่ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศ จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตย ภายใต้รัฐธรรมนูญ เป็นกฎหมายสูงสุดเป็นแม่บทแห่งกฎหมายทั้งปวงที่ใช้ปกครองประเทศ รูปแบบการปกครอง ประเทศมีลักษณะตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และ ฝ่ายตุลาการ โดยในระยะเริ่มแรกฝ่ายนิติบัญญัติภายใต้พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช 2475 และ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475 มีเพียงสภาผู้แทนราษฎรองค์เดียวที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ และต่อมาปีพุทธศักราช 2476 จึงมีการจัดตั้ง “กรมเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” ขึ้น เพื่อดำเนินกิจการฝ่ายธุรการของสภาผู้แทนราษฎรให้ ดำเนินไปด้วยความสะดวกเรียบร้อย ในปีเดียวกันนี้ภายใต้ “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช 2476” “กรมเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “สำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎร” และนับตั้งแต่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรถูกจัดตั้งขึ้นมาได้สนับสนุน งานของฝ่ายนิติบัญญัติมาโดยตลอด ไม่ว่าจะรับผิดชอบงานของสภาผู้แทนราษฎร รับผิดชอบงานของ รัฐสภา หรือรับผิดชอบงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จนมาถึงปัจจุบันภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พุทธศักราช 2550 และ พระราชบัญญัติจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภา พุทธศักราช 2518 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรยังคงมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของสภาผู้แทนราษฎร และหากว่ามีกรณีเกิดอุบัติเหตุทางการเมืองที่ทำให้เกิดมีสภานิติบัญญัติสภาเดียว ก็ให้ประธานของ สภานิติบัญญัติเป็นผู้กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาหรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติภารกิจด้านธุรการของสภานิติบัญญัตินั้น จากสภาพปัจจุบันซึ่งเป็นยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization)

หรืออาจเรียกอีกอย่างหนึ่งได้ว่าเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงสังคมมนุษย์ด้วยผลแห่งการปฏิวัติสื่อสารโทรคมนาคมและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ สถานการณ์โลกมีการขับเคลื่อนอย่างรวดเร็ว สังคมโลกประสบต่อการเปลี่ยนแปลงกะทันหันบ่อยขึ้น ประชากรในทุกประเทศทั่วโลกไม่ว่าจะอยู่ในสถานเกี่ยวข้องกับด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ หรือด้านสังคมล้วนต้องพึ่งพิงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทุกวินาทีในโลกไซเบอร์ (Cyber world) ทั้งในด้านการแสวงหาความรู้ในรูปแบบข้อมูลข่าวสารที่เป็นทั้งเอกสาร ภาพ วิดีทัศน์ ต้องพึ่งพิงระบบสื่อสารโทรคมนาคมในหลายรูปแบบ ต้องพึ่งพิงเครือข่ายดาวเทียม ต้องพึ่งพิงเครือข่ายใยแก้วนำแสง ต้องพึ่งพิงเครือข่ายโทรศัพท์มือถือ นวัตกรรม (Innovation) สื่อสารเหล่านี้ส่งผลให้บทบาททางวิชาการยิ่งเจริญรุดหน้า ในทุกช่วงเวลาจะมีข้อมูลแปลกใหม่เข้าสู่ระบบการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ทุกช่วงเวลาจะเกิดวรรณกรรมทางวิชาการเพิ่มขึ้นหลากหลายมุมมองหลากหลายด้าน และภายใต้สถานการณ์โลกที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลาส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการภายในประเทศอย่างสูง และกระทบมาถึงสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และต่อเนื่องกระทบมายังวิทยาการ ของสำนักกฎหมาย ซึ่งเป็นบุคลากรในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ในเชิงรุกเพื่อตอบสนองภารกิจของฝ่ายนิติบัญญัติให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจนเป็นปัจจุบัน สามารถนำไปสู่การพัฒนานกฎหมายที่สร้างสรรค์เป็นประโยชน์ต่อประชาชน และประชาชนส่วนใหญ่พร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมายนั้น และสามารถตอบสนองภารกิจด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินและภารกิจด้านอื่นอีกหลากหลายกรณี ทั้งภารกิจภายในประเทศและภารกิจด้านต่างประเทศ และยังมีภารกิจด้านที่ไม่เป็นทางการอีกมากมาย หลายโครงการ แต่การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของวิทยากรยังไม่เกิดผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพตามที่ควรจะเป็น เนื่องจากหากมีปัจจัยบางประการที่เป็นปัญหาเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทคัดย่อ	ค
สารบัญ	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการศึกษา	4
นิยามศัพท์	4
วิธีการศึกษา	4
บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	5
การนำทฤษฎีมาใช้ในการเพิ่มสมรรถนะ	6
แนวคิดเชิงวิพากษ์ (critical thinking) เพื่อการเพิ่มสมรรถนะ	10
อุดมคติและปรัชญาในการปฏิบัติหน้าที่	13
บทที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคของวิทยาการในการปฏิบัติหน้าที่	17
พัฒนาการโครงสร้างของสำนักงานและบทบาทหน้าที่ของวิทยาการ	17
สภาพปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของวิทยาการ	31

	หน้า
บทที่ 4 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรค	39
แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของวิทยากร	39
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	50
สรุป	50
ข้อเสนอแนะ	51
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	53
บรรณานุกรม	56
ภาคผนวก	57
ประวัติผู้ศึกษา	73

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นับตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2475 ที่ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครอง จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาสู่ระบบการเมืองการปกครองในรูปแบบประชาธิปไตย โดยมีกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นแม่บทแห่งกฎหมายทั้งปวงที่ใช้ปกครองประเทศ ในระยะเริ่มแรกที่เปลี่ยนแปลงการปกครองนั้นอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช 2475 ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวฉบับแรกของประเทศไทย และต่อมารัฐธรรมนูญฉบับนี้ถูกยกเลิกโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475 อันเป็นรัฐธรรมนูญฉบับถาวรฉบับแรกของประเทศไทย และไม่ว่า “พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช 2475” หรือ “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475” ก็ได้บัญญัติสาระสำคัญประการหนึ่งที่เหมือนกันคือให้มีฝ่ายนิติบัญญัติอยู่องค์หนึ่งมีชื่อว่า “สภาผู้แทนราษฎร” เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ออกพระราชบัญญัติและมีอำนาจหน้าที่ดูแลควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินและอำนาจหน้าที่อื่นตามรัฐธรรมนูญ และเพื่อให้กิจการฝ่ายธุรการของสภาผู้แทนราษฎรดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยจึงได้มีการบัญญัติพระราชบัญญัติจัดตั้งกระทรวงและกรมแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2475 ให้มีเจ้าหน้าที่ประจำขึ้นหน่วยงานหนึ่ง มีนามว่า “กรมเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” มีฐานะเป็นกรมขึ้นต่อสภาผู้แทนราษฎร และมีภาระหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับกิจการฝ่ายธุรการของสภาผู้แทนราษฎร

พระราชบัญญัติจัดตั้งกระทรวงและกรมแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2476 ถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยงานหนึ่ง ซึ่งรับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการฝ่ายธุรการของสภาผู้แทนราษฎร และอยู่ในบังคับบัญชาของประธานสภาผู้แทนราษฎร และถึงแม้ในพระราชบัญญัติฉบับนี้จะใช้ชื่อหน่วยงานว่า “กรมเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” หากแต่เมื่อมีการประกาศใช้ “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช 2476” เป็นผลให้กรมเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเปลี่ยนเป็น “สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร”

โดยนับตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2476 ที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้รับการจัดตั้งมาเพื่อดำเนินกิจการฝ่ายธุรการตามระบบราชการของสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นไปด้วยความถูกต้องเรียบร้อย จนมาถึงปัจจุบันที่ประเทศไทยอยู่ภายใต้บังคับของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (ฉบับที่ 18) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นหน่วยงานราชการที่อยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พุทธศักราช 2518 และพระราชบัญญัติจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภา พุทธศักราช 2518 ที่มีบทบาทอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของสภาผู้แทนราษฎร โดยมีเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ ขึ้นตรงต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร

จากอดีตจนถึงปัจจุบันถือได้ว่าสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นองค์กรที่สำคัญและมีบทบาทสูงในการอยู่เคียงข้างช่วยเหลือภารกิจฝ่ายนิติบัญญัติตลอดมา เมื่อมาถึงยุคปัจจุบันที่เรียกว่ายุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) หรืออาจเรียกอีกอย่างหนึ่งได้ว่าเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงสังคมมนุษย์ด้วยผลแห่งการปฏิวัติการสื่อสารโทรคมนาคมและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ สถานการณ์โลกมีการขับเคลื่อนอย่างรวดเร็ว สังคมโลกประสบต่อการเปลี่ยนแปลงกะทันหันบ่อยขึ้น การร่วมมือระหว่างนานาประเทศเป็นเรื่องปกติวิสัย เป็นผลให้ภารกิจและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของสภาผู้แทนราษฎรและประธานสภาผู้แทนราษฎรในฐานะเป็นประธานรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันเพิ่มขึ้นในหลากหลายด้าน ทั้งในด้านหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในด้านนิติบัญญัติ ในด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ในด้านการให้ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญ และยังมีอำนาจหน้าที่อื่นตามบทบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้และตามกฎหมายอื่น ทั้งยังมีภาระหน้าที่เป็นผู้แทนประเทศไทยฝ่ายนิติบัญญัติในการประสานงานและร่วมเป็นสมาชิกกับนานาประเทศเพื่อการแก้ไขปัญหาโลกในทิศทางเดียวกัน

ภารกิจและอำนาจหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรและรัฐสภาที่เพิ่มขึ้นส่งผลต่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และภารกิจเหล่านั้นก็ถือเป็นอำนาจหน้าที่ที่ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรต้องรับผิดชอบภายใต้จิตสำนึกในการให้คุณค่าต่อชิ้นงานที่ดำเนินถึงความผาสุกของประชาชนและความก้าวหน้าของประเทศตามระบบราชการที่เป็นการบริหารภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management)

วิทยาการ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อพร้อมต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยพัฒนาตนให้เป็นผู้แสวงหาความรู้ ทั้งความรู้จากหนังสือความรู้จากเอกสารและความรู้จากโลกไซเบอร์ (Cyber world) ให้รู้เท่าทันเตรียมพร้อมในการวิเคราะห์การสังเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอดีตในปัจจุบัน ผลกระทบที่จะมีในอนาคต เหตุการณ์ในอดีตส่งผลต่อปัจจุบันอย่างไร วิธีแก้ไขควรจะเป็นไปลักษณะใดที่เกิดผลเสียหายน้อยที่สุด หากแต่การปฏิบัติหน้าที่ที่ผ่านมา ชี้นำงานยังไม่เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลในเชิงรุกตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ อันอาจมีปัจจัยหลายประการที่เป็นอุปสรรคบั่นทอนการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้น จึงสมควรตั้งเป็นกรณีศึกษาถึงศักยภาพ แนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของวิทยาการที่ผ่านมา เพื่อหาวิธีการเสริมสร้างการเพิ่มสมรรถนะของวิทยาการ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการเพิ่มสมรรถนะของวิทยาการ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการเพิ่มสมรรถนะของวิทยาการ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
3. เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการของวิทยาการเกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลและมีลักษณะเชิงรุก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของวิทยาการ และแนวทางการเพิ่มสมรรถนะของวิทยาการ
2. บุคลากรทั่วไปสามารถใช้เป็นเครื่องมือกระตุ้นเพื่อการผลิตชิ้นงานอย่างสร้างสรรค์
3. เกิดประโยชน์ทางวิชาการและต่อการสืบค้นทางประวัติศาสตร์ในอนาคต

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้มุ่งศึกษาเฉพาะบริบทของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร อันอาจนำไปสู่การเพิ่มสมรรถนะของวิทยากร

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษารายงานนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายของถ้อยคำบางคำ ผู้ศึกษาขอทำความเข้าใจความหมายของคำที่กล่าวถึงในรายงานนี้ ดังนี้

“สำนักงาน” หมายถึง สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

“วิทยากร” หมายถึง วิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

“สมรรถนะ” หมายถึง คุณสมบัติของบุคคลที่ส่งผลให้บุคคลนั้นสามารถสร้างผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและ/หรือโดดเด่นในตำแหน่งงานหรือสถานการณ์หนึ่ง ๆ¹

“ทักษะ” หมายถึง สิ่งที่บุคคลกระทำได้ดี และฝึกปฏิบัติเป็นประจำจน

เกิดความชำนาญ

“งานเชิงวิชาการ” หมายถึง งานที่ต้องใช้ความรู้ในหลักทฤษฎี หลักวิชาการ หรือองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน

วิธีการศึกษา

การศึกษานี้ใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary research) โดยศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารวิชาการ ศึกษาจากผลที่ได้รับจากการเข้ารับการศึกษาตามหลักสูตรนี้ พร้อมประสบการณ์จากการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะวิทยากร ของสำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

¹ David C. McClelland, สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, เอกสารประกอบการสัมมนา โครงการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาสมรรถนะ สำหรับข้าราชการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 20 กันยายน 2551.

หลักสูตร “การพัฒนาผู้บริหารระดับสูง” รุ่นที่ 3
ระหว่างวันที่ 18 กุมภาพันธ์ – 5 กันยายน 2551

เนื้อหาสาระทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารรายงานนี้
จัดทำเพื่อการศึกษาระยะเรียนรู้อตามหลักสูตรเท่านั้น
มิอาจนำไปเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องใดๆ ทั้งสิ้น

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่สถานการณ์โลกมีการผันแปรในทุกช่วงวินาที ความรู้ ความคิด และงานวิชาการมีการต่อยอดอย่างต่อเนื่อง การติดต่อสื่อสารจากส่วนหนึ่งของโลกไปสู่อีกส่วนหนึ่งของโลกเกิดขึ้นภายในไม่กี่วินาทีและเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ ทำให้สถานการณ์โลกมีการปรับเปลี่ยนได้ทุกวินาที อันเป็นไปตามอิทธิพลของระบบเทคโนโลยีการสื่อสาร (Communication Technology) ประชากรจากทั่วทุกมุมโลกมีการติดต่อประสานงานและร่วมมือกันในหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจเพื่อการค้า การแลกเปลี่ยนสินค้า ไม่ว่าจะเป็นกรณีร่วมกันสนับสนุนรักษาคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นความร่วมมือสร้างสรรค์งานวิชาการ และแม้แต่ร่วมแนวคิดในการพัฒนาและสื่อให้ทุกประเทศในโลกปรับเปลี่ยนสังคมประเทศให้เข้าสู่ความเป็นประเทศประชาธิปไตย

และเพื่อให้วิทยาการ สำนักกฎหมาย ซึ่งเป็นบุคลากรที่มีภาระหน้าที่สร้างผลงานให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือโดดเด่นโดยใช้ความรู้ มีหลักทฤษฎี หลักวิชาการ และองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน ได้ปฏิบัติภาระหน้าที่ในเชิงรุกสนองภารกิจของสภาผู้แทนราษฎรและรัฐสภาได้อย่างมีมาตรฐาน สามารถตอบสนองภารกิจต่างๆ ได้อย่างมีคุณค่า ดังนั้น วิทยาการต้องมีสมรรถนะพร้อมที่จะเป็นเครื่องมือกลไกของฝ่ายนิติบัญญัติได้อย่างนักคิดผู้มีวิจาร์ณญาณ มีศักยภาพส่วนตน สามารถเป็นส่วนหนึ่งของสำนักงานที่จะนำพาฝ่ายนิติบัญญัติสู่การพัฒนาประเทศ ทำให้ประชาชนพบความสุข และฝ่ายนิติบัญญัติสามารถเป็นส่วนหนึ่งของเวทีโลกได้อย่างสง่างาม ดังนั้น เพื่อบรรลุถึงหลักการและเจตนารมณ์ดังกล่าว วิทยาการจะต้องปรับพฤติกรรมหลายด้าน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้ศึกษามีแนวศึกษา แนวคิด และทฤษฎีที่สามารถนำมาปรับใช้ เพื่อประโยชน์ในการเพิ่มสมรรถนะของวิทยาการ ดังนี้

1. การนำทฤษฎีมาใช้เพื่อเพิ่มสมรรถนะ

ทฤษฎีความรู้ของ ฮอร์จ วิลเฮล์ม เฮเกิล (George Wilhelm Hegel)
ทฤษฎีปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่

2. แนวคิดเชิงวิพากษ์ (critical thinking) เพื่อการเพิ่มสมรรถนะ

3. อุดมคติและปรัชญาในการปฏิบัติหน้าที่

1. การนำทฤษฎีมาใช้เพื่อการเพิ่มสมรรถนะ

1.1 ทฤษฎีความรู้ของ ฮอร์จ วิลเฮล์ม เฮเกิล (George Wilhelm Hegel)

ฮอร์จ วิลเฮล์ม เฮเกิล (George Wilhelm Hegel) เป็นปรัชญาเมธีชาวเยอรมัน จัดอยู่ในประเภทจิตนิยม วัตถุประสงค์นิยม (Objective Idealism) หรือจิตนิยมสมบูรณ์ (Absolute Idealism) ในด้านทฤษฎีความรู้หรือญาณวิทยา เฮเกิลมีทรรศนะว่า ความรู้ที่ถูกต้องจะต้องอาศัย “กระบวนการวิภาษวิธี (Dialectical Process)” โดยกล่าวว่า “สิ่งที่แท้จริงย่อมชอบด้วยเหตุผล สิ่งที่ชอบด้วยเหตุผล ย่อมเป็นความจริง (The Real is Rational, the Rational is Real)” โดยเฮเกิลเชื่อมั่นว่า ทุกสิ่งทุกอย่างจะไม่หยุดนิ่ง แต่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงตามกระบวนการวิภาษวิธี

วิภาษวิธีของเฮเกิลบางทีเรียกว่า “ปฏิพัฒนาการ” เพราะต้องมีการพัฒนาโดยการขัดแย้งภาวะพื้นฐาน และมีการสังเคราะห์ในขั้นสุดท้ายได้ครั้งหนึ่ง แล้วจะมีความคิดก้าวหน้าไปอีกขั้นหนึ่ง ซึ่งจะมีภาวะพื้นฐานของขั้นต่อไปทันที โดยพัฒนาต่อไปโดยการขัดแย้งและภาวะสังเคราะห์ในที่สุดเช่นนี้เรื่อยไปไม่มีที่สิ้นสุด จึงรวมเข้าเป็น 3 ภาวะ คือ

1. ภาวะพื้นฐาน (Thesis) เป็นการเสนอความคิดที่เป็นพื้นฐาน หรือยืนยันอันเป็นไปในลักษณะตามความเป็นจริงทั่วไป เช่น **สัตว์เป็นสิ่งมีชีวิต**

2. ภาวะขัดแย้ง (Antithesis) เป็นการเสนอความคิดของอีกคนหนึ่งที่มีทรรศนะขัดแย้งกับภาวะพื้นฐานที่มีผู้เสนอไปก่อนแล้ว หรือปฏิเสธภาวะพื้นฐานที่มีผู้เสนอไปก่อนแล้วนั้น เช่น **พืชก็เป็นสิ่งที่มีชีวิตเหมือนกัน**

3. **ภาวะสังเคราะห์ (Synthesis)** เป็นผลสืบเนื่องจากภาวะขัดแย้งนั่นเอง อันเกิดจากการผสมหรือสังเคราะห์กันระหว่างภาวะพื้นฐานกับภาวะขัดแย้งเข้าด้วยกัน หรือเป็นการสรุปข้อมูลที่ได้จากภาวะทั้งสองที่กล่าวแล้วนั่นเอง เช่น สัตว์เป็นสิ่งมีชีวิต และ พืชก็เป็นสิ่งมีชีวิตเหมือนกัน อาจจะวางรูปแบบใหม่ได้ ดังนี้

ภาวะพื้นฐาน (Thesis)	♣	สัตว์เป็นสิ่งมีชีวิต
ภาวะขัดแย้ง (Antithesis)	♣	พืชก็เป็นสิ่งมีชีวิตเหมือนกัน
ภาวะสังเคราะห์ (Synthesis)	♣	ทั้งสัตว์และพืชล้วนเป็นสิ่งมีชีวิต

1.2 ทฤษฎีปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่

ทฤษฎีปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่มีสาระสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

1. อาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการศึกษาค้นคว้า

ปรัชญาเมธีสมัยใหม่นี้พยายามศึกษาค้นคว้าโดยพิจารณาปัญหาที่สนใจจะศึกษา ให้แจ่มชัดว่าอะไรเป็นองค์ประกอบของปัญหานั้น กำหนดปัญหานั้นให้ถูกต้องและสังเกตการณ์เกี่ยวกับองค์ประกอบของปัญหานั้นและนำมาตั้งเป็นสมมุติฐาน เพื่อวางสมมุติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อทำการทดลองและเก็บไว้เป็นข้อมูล พยายามปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นตามที่ได้ตั้งสมมุติฐานไว้ แล้วทำการวิเคราะห์หรือสังเกตว่า ที่พยากรณ์ไว้นั้นเกิดขึ้นจริงหรือไม่

การทดลองหรือสังเกตการณ์ก็เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมข้อมูลให้เพียงพอสำหรับตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของสมมุติฐานที่วางไว้เพื่อหาข้อสรุป หากข้อมูลที่รวบรวมได้มากพอที่จะสนับสนุนความถูกต้องของสมมุติฐาน ก็จะยอมรับสมมุติฐานนั้นไว้เป็นกฎต่อไป

แต่ถ้าข้อมูลที่ได้มาขัดแย้งกับสมมุติฐานที่ได้ตั้งเอาไว้ก็ต้องพร้อมที่จะปรับปรุงและหาทางแก้ไขสมมุติฐานใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับข้อมูล แล้วทำการทดลองหรือสังเกตการณ์เพิ่มเติมอีกเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของสมมุติฐานใหม่ และควรจะปรับปรุงสมมุติฐานและตรวจสอบกันใหม่อีกหลายครั้งจนกว่าจะได้สมมุติฐานที่สอดคล้องกับผลการทดลองหรือการสังเกตการณ์ที่แล้วมา เพื่อจะได้ยอมรับสมมุติฐานนั้นไว้เป็นกฎต่อไป

2. ยึดหลักเหตุผลในการแสวงหาความรู้

ปรัชญาเมธีสมัยใหม่นี้พยายามยึดหลักเหตุผลในการแสวงหาความรู้ อย่างกรณี เดส์คาร์ตส์ ปรัชญาเมธีชาวฝรั่งเศสเชื่อว่าความรู้ที่แท้จริงเกิดจากเหตุผล การแสวงหาความรู้ รูปแบบนี้เป็นการเปลี่ยนรูปของพลังงานอย่างหนึ่งเพื่อให้เกิดผลอีกอย่างและเกี่ยวข้องกับทิศทางของพลังงานที่มุ่งสู่เป้าหมาย

ผลในปัจจุบันไม่เพียงอาศัยเหตุจากอดีตเป็นเครื่องกำหนดเท่านั้นยังมีเป้าหมายในอนาคตเป็นกลไกกำหนดอีกกรณี

3. ยึดการศึกษาค้นคว้า พิสูจน์ข้อเท็จจริงโดยอิสระ

ปรัชญาเมธีสมัยใหม่นี้ให้ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า การแสวงหาข้อเท็จจริง โดยอิสระ เน้นการใช้เหตุผลอย่างแท้จริงโดยอาศัยศักยภาพสมอง และแม้มีเหตุการณ์ที่ได้ ประสบการณ์โดยตรงก็ยังคงอาศัยความคิดใคร่ครวญ ไตร่ตรองโดยละเอียดรอบคอบอันเป็นการกลั่นกรองสถานการณ์เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ถูกต้องเป็นจริง

ภายใต้การอาศัยศักยภาพสมองนี้ไม่ให้ความสำคัญและไม่ใส่ใจต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ พิสูจน์ไม่ได้ และไม่ให้อิทธิพลภายนอกหรือเหตุผลภายนอกเข้ามาเป็นปัจจัยก่อกวนการศึกษา ค้นคว้า

4. ความรู้จริงเกิดขึ้นได้เพราะกระบวนการความคิดที่ถูกต้อง

ปรัชญาเมธีสมัยใหม่นี้ใช้วิธีการต่อเชื่อมความคิด โดยเน้นว่าความรู้สามารถ แสวงหาได้โดยอาศัยหลักการใช้เหตุผล และเหตุผลนี้มาจากกระบวนการของความคิดที่เชื่อมโยง ความคิดให้สัมพันธ์กันระหว่างความคิดหนึ่งกับอีกความคิดหนึ่งโดยอาศัยจิตสมบูรณ์

5. อุปสรรคในการดำเนินชีวิตสามารถขจัดได้

ปรัชญาเมธีสมัยใหม่นี้เน้นสังคมที่อยู่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ ให้เหตุผลว่าทุกสิ่ง ในโลกไม่หยุดนิ่งจะมีการผันแปรอยู่ตลอดเวลา เมื่อสังคมมีการแตกแยกก็ย่อมประสานกันได้ เมื่อ มีอุปสรรคก็จะสามารถขจัดอุปสรรคไปได้

เมื่อมีกรณีไม่ดีเกิดขึ้นจะสามารถปรับปรุงพัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีได้โดยอาศัยศักยภาพ สมองในการนึกคิด การพัฒนา การสร้างสรรค์

ให้ความสำคัญต่อการจัดอุปสรรคโดยเน้นว่า “ชีวิตที่สมบูรณ์ต้องเป็นชีวิตที่อาศัยความพากเพียรบากบั่น เพื่อให้ก้าวพ้นอุปสรรค ชีวิตที่ไม่เคยมีอุปสรรคและไม่สามารถจัดอุปสรรคได้เป็นชีวิตที่ไม่สมบูรณ์”

6. ยึดหลักธรรมชาติเป็นสำคัญ

ปรัชญาเมธีสมัยใหม่นี้พยายามศึกษาค้นคว้าและอธิบายธรรมชาติทั้งในโลกและนอกโลกโดยให้ความสำคัญต่อธรรมชาติ เน้นว่าธรรมชาติเท่านั้นคือสิ่งเป็นจริงนิรันดร มีพลังกระตุ้นในตัวเอง มีทุกอย่างในตัวเอง ปรัชญาการณธรรมชาติสามารถอธิบายได้อย่างสมเหตุสมผลเพียงพออีกด้วยวิธีการคิดอย่างวิทยาศาสตร์ และแม้กระทั่งความรู้ที่จะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์เท่านั้น

มนุษย์ก็เป็นสิ่งหนึ่งของธรรมชาติ พฤติกรรมของมนุษย์คล้ายกับพฤติกรรมของสัตว์อื่น จะต่างกันก็ตรงที่มนุษย์มีความซับซ้อนมากกว่าสัตว์

อิทธิพลของสภาพแวดล้อมและอิทธิพลของการอยู่ร่วมกันในสังคมทำให้มนุษย์มีพฤติกรรมที่ผันแปรไปในหลากหลายรูปแบบ

ปรัชญาเมธีสมัยใหม่นี้ไม่ให้ความสำคัญต่ออำนาจเหนือธรรมชาติ

การใช้ทฤษฎีความรู้ของ ฮอจส์ วิลเฮล์ม เฮเกิล (George Wilhelm Hegel) และทฤษฎีปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่มาใช้เพื่อเพิ่มสมรรถนะของวิทยากรก็เนื่องจากหลายทศวรรษที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันเป็นช่วงเวลาแห่งยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) การติดต่อสื่อสารจากส่วนหนึ่งของโลกไปสู่อีกส่วนหนึ่งของโลกสามารถทำได้ภายในไม่กี่วินาที โดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นกลไกสำคัญ เนื่องจากคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือที่รับและแปลงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว และนอกจากไม่มีข้อจำกัดแล้ว กลไกและส่วนต่างๆ ในคอมพิวเตอร์จะถูกปรับปรุงพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพในลักษณะทวีคูณเพื่อประโยชน์ในการใช้งานแบบไร้ขีดจำกัด โดยเฉพาะเพื่อรองรับข้อมูลข่าวสารในทุกรูปแบบ เช่น ข้อมูลข่าวสารในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสารในด้านเศรษฐกิจ ข้อมูลข่าวสารในด้านสังคม และยังมีข้อมูลแปลกใหม่หมุนเวียนเคลื่อนไหวอยู่ในระบบออนไลน์ในคอมพิวเตอร์ตลอดเวลาทุกวินาที ไม่เพียงแต่คอมพิวเตอร์เท่านั้นที่เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร เพราะปัจจุบันนวัตกรรม (Innovation) เกี่ยวกับโทรศัพท์เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องจนสามารถเป็นกลไกอีกรูปแบบหนึ่งในการรับส่งข้อมูลข่าวสาร และนอกจากนี้ยังมีกลไกรูปแบบอื่นอีกที่ช่วยในการสื่อสารด้วยความรวดเร็วจนเกิดสภาวะการไหลบ่าของข้อมูลข่าวสาร

การไหลบ่าของข้อมูลข่าวสารถึงแม้จะเกิดประโยชน์ หากแต่อีกด้านหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นประเด็นที่สำคัญใหญ่หลวงคือ การไหลบ่าของข้อมูลข่าวสารในหลากหลายด้านหลากหลายมุมมองอาจเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ในแง่ที่ต้องคัดกรองความถูกต้องชัดเจนของข้อมูล เพื่อนำสู่การใช้ประโยชน์อย่างมีคุณค่ามีคุณภาพในการวิเคราะห์ข้อมูล การสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำข้อมูลที่วิเคราะห์สังเคราะห์นั้นไปต่อยอดชิ้นงาน

ยุคโลกาภิวัตน์ที่การไหลบ่าของข้อมูลมีมากมายหลากหลายนี้จำเป็นต้องนำหลัก ทฤษฎีความรู้ของ ฮอร์จ วิลเฮล์ม เฮเกล (George Wilhelm Hegel) และ ทฤษฎีปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ มาเป็นกลไกสำคัญในการสร้างสรรค์วิถีคิดอย่างมีหลักการ มีเหตุผล ไม่มุงมาย

ทฤษฎีความรู้ของ ฮอร์จ วิลเฮล์ม เฮเกล และ ทฤษฎีปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่สามารถจัดความซ่องใจความสงสัยทั้งในประเด็นเกี่ยวกับธรรมชาติและประเด็นเกี่ยวกับชีวิตให้กระจ่าง การวินิจฉัยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความน่าจะเป็นจึงถูกต้องที่สุด สามารถหาคำอธิบายรองรับแนวคิดในการตัดสินใจ และสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์กรณีใด ๆ ด้วยหลักวิชาการอย่างสมเหตุสมผล

2. แนวคิดเชิงวิพากษ์ (critical thinking) เพื่อการเพิ่มสมรรถนะ

การสร้างผลงานอันทรงคุณค่าให้ได้นั้นจะต้องมีแนวคิดเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมาย และ เอกสารวิชาการฉบับนี้เสนอแนวคิดเชิงวิพากษ์ (critical thinking)

ความหมายของการคิดเชิงวิพากษ์

Ω เป็นความตั้งใจที่จะพิจารณาตัดสินเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยการไม่เห็นคล้อยตามข้อเสนอโดยทันที แต่ตั้งคำถามท้าทาย หรือโต้แย้งสมมุติฐานเบื้องหลัง

Ω พยายามเปิดความคิดสู่ข้อสรุปต่าง ๆ ที่แตกต่างจากข้อเสนออื่น

Ω เพื่อให้สามารถได้คำตอบที่สมเหตุสมผลมากกว่าข้อเสนอเดิม

เป้าหมายของการคิดเชิงวิพากษ์

- ☀ นำไปสู่การค้นหาความจริง
- ☀ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง
- ☀ เพื่อให้ได้สิ่งที่ดีกว่า ถูกต้องเหมาะสมกับการดำเนินชีวิตและบริบทแวดล้อมมากกว่า
- ☀ เกิดผลดีแก่ชีวิตและสังคมส่วนรวมมากกว่า

เพื่อให้ได้ข้อสรุปในลักษณะที่ว่า

หากข้อเสนอนั้นไม่เป็น “ความจริง” ย่อมเป็น “ความเท็จ”

หรือ

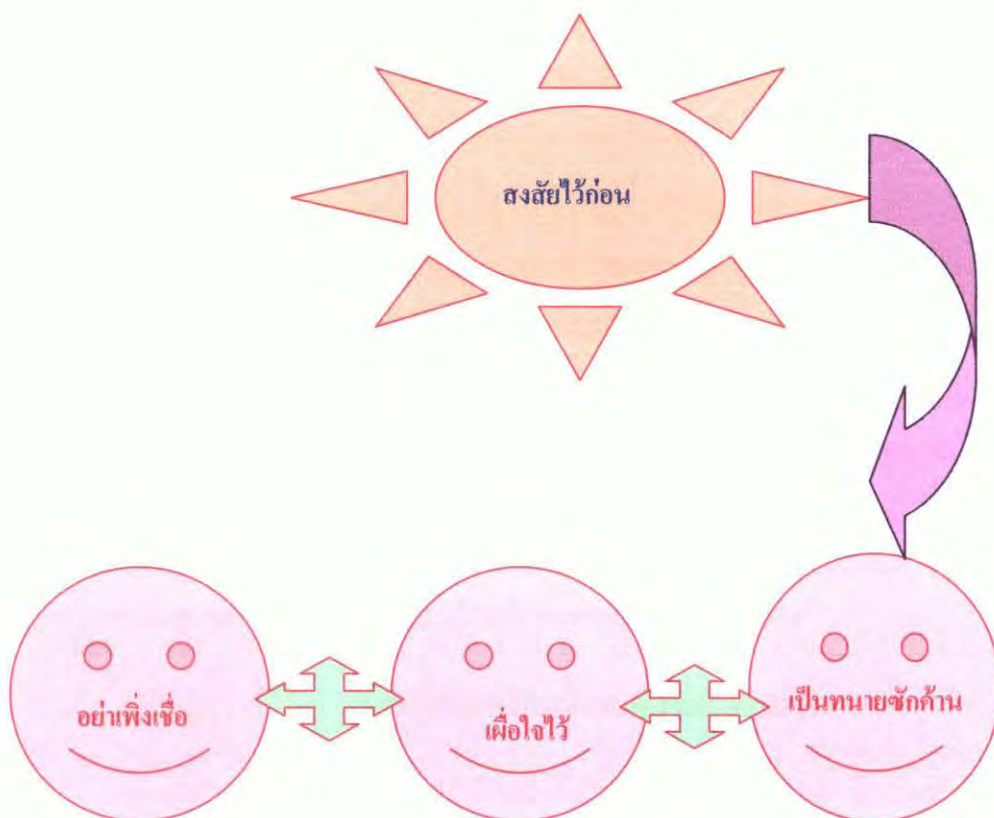
หากข้ออ้างนั้น “ไม่ถูกต้อง” ย่อม “ผิดพลาดอย่างใดอย่างหนึ่ง”

เหตุใดจึงต้องคิดเชิงวิพากษ์

- ♣ การคิดเชิงวิพากษ์ช่วย “สืบค้นความจริง” แทน คล้อยตามความเชื่อ
- ♣ การคิดเชิงวิพากษ์ช่วยสังเกต “ความแตกต่าง” ท่ามกลางความเหมือน
- ♣ การคิดเชิงวิพากษ์ช่วยให้ “เชื่อในสิ่งที่ถูกต้อง” ไม่ถูกหลอก
- ♣ การคิดเชิงวิพากษ์ช่วยให้ตัดสินใจตาม “ข้อเท็จจริง” ไม่ใช่อารมณ์ ไม่ใช่ความรู้สึก
- ♣ การคิดเชิงวิพากษ์เป็นจุดเริ่มต้นของ “ความคิดสร้างสรรค์” เพราะกล้าคิดแนว

ใหม่ ไม่ปักใจในสิ่งเดิม

หลักการคิดเชิงวิพากษ์ (critical thinking)

การคิดเชิงวิพากษ์มีหลักการคิด ดังนี้

หลักที่ 1 เริ่มต้นจากความรู้สึกสงสัย

หลักที่ 2 อย่าด่วนสรุป เผื่อใจไว้ก่อนว่า

น่าจะเป็นไปได้ แต่ อาจจะไม่เป็นอย่างนั้น

ทุกสิ่งที่เป็นความจริงย่อมพิสูจน์ได้ แต่ถ้ายังพิสูจน์ไม่ได้ สิ่งนั้น "อาจจะจริง"

หรือ "อาจจะเท็จ" ก็ได้

หลักที่ 3 เป็นนายซั๊กค่าน

พยายามหาความไม่สมเหตุสมผลของข้ออ้าง

หาช่องโหว่ความไม่น่าจะเป็นของเหตุการณ์

พยายามเปิดทางเลือกใหม่ (อาจมีทางเลือกอื่นที่ดีกว่าที่คิดก็เป็นไปได้)

แนวคิดเชิงวิพากษ์ (critical thinking) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญบทบาทหนึ่งในการส่งผลให้บุคคลนั้นสามารถสร้างผลงานทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเป็นแนวคิดที่เริ่มต้นด้วยการสงสัย มองหาข้อผิดพลาดของมารู้อวมองหาข้อบกพร่อง และได้แย้งในมุมตรงกันข้ามกับข้อมูลที่ได้รับ อีกทั้งเสนอทางเลือกการอธิบายแบบอื่น อันจะนำไปสู่การวินิจฉัย ตรวจสอบ และพิสูจน์กันต่อไป

รูปแบบแห่งแนวคิดเชิงวิพากษ์ (critical thinking) เป็นบทบาทอีกด้านหนึ่งในการคิดเชิงบูรณะการซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจครบถ้วนบริบูรณ์ หากวิทยาการต้องการเพิ่มสมรรถนะโดยใช้วิธีคิดเชิงวิพากษ์ย่อมนำไปสู่หนทางแห่ง “นักคิดผู้มีวิจารณญาณ”

3. อุดมคติและปรัชญาในการปฏิบัติหน้าที่

อุดมคติ ☀️ → จินตนาการที่ถือว่าเป็นมาตรฐานแห่งความดี ความงาม และความจริง ทางใดทางหนึ่งที่มนุษย์ถือว่าเป็นเป้าหมายแห่งชีวิตของตน²

ปรัชญา ☀️ → วิชาว่าด้วยหลักแห่งความรู้และความจริง³

อุดมคติและปรัชญาในการปฏิบัติหน้าที่เป็นการเสริมสร้างจิตสำนึกเชิงสร้างสรรค์ในการเพิ่มสมรรถนะ เป็นการสร้างคุณค่าสู่ตน เป็นการสร้างเกราะป้องกันจิตวิญญาณมิให้ประพฤติปฏิบัติในทางที่ไม่ถูกไม่ควร เป็นการสร้างความสง่างามสู่ตนในการก้าวเดินในสังคม ลักษณะที่พาดตนเองในเชิงสำนึกว่าตนมีศักยภาพและมีฐานะเป็นข้าราชการซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินเดือน และเงินงบประมาณนั้นมาจากภาษีของประชาชนซึ่งรวมถึงภาษีจากผู้ศึกษาด้วย และภายใต้อุดมคติและปรัชญานี้จะต้องสร้างจิตใจให้เข้มแข็ง ไม่ยอมให้ตนเองตกเป็นเหยื่อหรือเป็นส่วนหนึ่งในระบบอุปถัมภ์อันเป็นระบบที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ เป็นอุปสรรคต่อเป้าหมายในการทำงานเพื่อชาติและเป็นอุปสรรคต่อการคำนึงถึงความต้องการของประชาชน

² พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น, 2546, หน้า 1381

³ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น, 2546, หน้า 668

ปรัชญาของพลาโต (PLATO)

พลาโต (PLATO) เป็นนักปรัชญาชาวกรีกมีบิดามารดาเป็นผู้อยู่ในตระกูลสูง และพลาโตยังเป็นศิษย์โสคราเตส โดยเมื่อโสคราเตสถูกบังคับให้ดื่มยาพิษนั้นพลาโตมีอายุ 27 ปี การเสียชีวิตของโสคราเตสถือเป็นความสูญเสียที่ยิ่งใหญ่ของพลาโตและอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ พลาโต เป็นนักเดินทาง ซึ่งการเดินทางนี้ส่งผลต่อการพัฒนาทางด้านปรัชญาสู่พลาโต และจากการที่พลาโตเป็น นักบันทึกนักเขียนและได้มีปรัชญาวางไว้เป็นหลักเป็นระบบเรียบร้อย ทำให้ผลงานทางปรัชญาของท่าน มีอิทธิพลอย่างกว้างขวางทั้งกรณีรากฐานแห่งศีลธรรม ศาสนา และลัทธิทางด้านการเมืองการปกครอง

การใช้หลักปรัชญาของพลาโตเป็นบรรทัดฐานสู่การเสริมสร้างจิตวิญญาณสู่อุดมคติ เนื่องจากปรัชญาของพลาโตเป็นการให้ความสำคัญของความจริงทั้งของธรรมชาติและวิญญาณ และบันทึกไม่ได้ตั้งเป็นเรื่องตายตัวแน่นอน หากแต่เป็นข้อเขียนที่เป็น Dialogues อันเป็นวิธีการตั้งคำถามและตอบคำถาม ซึ่งบางเรื่องไม่มีการสรุปแน่นอน บางเรื่องเป็นเพียงทดลองห้วงเสียงเพื่อจะได้ทราบข้อสงสัยหรือข้อข้องใจของผู้อื่น นับว่าปรัชญาของพลาโตเป็นวิธีการเปิดกว้างทางความคิด และหลักปรัชญาของความดีที่สำคัญของพลาโตมี 4 ประการ คือ

1. **ความฉลาดรอบรู้** เป็นความสามารถนำให้การกระทำเป็นไปและสิ้นสุดลง โดยธรรมชาติ
2. **ความยุติธรรม** เป็นการทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นไปตามความต้องการ อันแท้จริงซึ่งตัดสินโดยใช้เหตุผล
3. **ความกล้าหาญ** เป็นเครื่องช่วยให้ยืนหยัดที่จะกระทำสิ่งที่ฉลาดและ ยุติธรรมไม่ว่าจะมีอุปสรรคใด
4. **ความรู้จักประมาณ** เป็นการช่วยประสานสิ่งต่าง ๆ ของจิตใจให้กลมกลืน ไปด้วยกัน

หลักปรัชญาของพลาโตมีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยให้คนเข้าใจธรรมชาติแห่งชีวิตที่ดี และเพื่อจะดำรงชีวิตอยู่ด้วยความดี โดยเพลโตเน้นว่าธรรมชาติของมนุษย์ย่อมแสวงหาสิ่งที่ดี และพฤติกรรมชั่วเป็นสิ่งที่มนุษย์ไม่ปรารถนาจะกระทำ การกระทำความชั่วจะเกิดโดยไม่ตั้งใจหรือ ชัดกับความตั้งใจ

คุณงามความดีคือความรู้และไม่สามารถจะเกิดโดยฉับพลันหรือโดยโชค และมนุษย์ ไม่สามารถปฏิบัติดีไม่สามารถปฏิบัติชอบได้ถ้าหากเขาไม่รู้ว่าเขากำลังทำอะไร และทำทำไม และ ทำอย่างไร

คุณงามความดีจะต้องเกิดจากความรู้และต้องเป็นความรู้ในทางปฏิบัติที่เป็น
รูปธรรมไม่ใช่ความรู้ที่เป็นนามธรรมหรือเป็นทฤษฎี

พลาโตเน้นจิตใจสำคัญกว่าร่างกาย ให้เหตุผลว่าจิตใจใช้ร่างกายเป็นเครื่องมือ
ดังนั้น สิ่งที่ใช้ยอมมีอิทธิพลเหนือกว่าสิ่งที่ถูกใช้ และความโน้มเอียงทางจิตใจที่เข้าครอบงำตนจึง
มีความสำคัญใหญ่หลวง ประโยคที่เห็นชัดเจนว่าความชั่วและความไม่ยุติธรรมมีผลต่อจิตใจ คือ
“ความชั่วเร็วกว่าความตาย และความไม่ยุติธรรมเร็วกว่าความทุกข์ทรมาน”

อุดมคติและปรัชญาเป็นความเชื่อความคิดและความรู้สึกที่ฝังลึกในจิตวิญญาณ
ของบุคคลที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมภายนอก

หากบุคคลมีอุดมคติและปรัชญาไปในทางสร้างสรรค์จะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมที่สังคมส่วน
ใหญ่ในขณะนั้นพึงปรารถนา มีความคิดว่าชีวิตมีคุณค่ารู้จักดำรงชีวิตที่ยึดหลักพยายามพัฒนาตน
สร้างตนสู่เป้าหมายของชีวิตในอนาคต ภายใต้อิทธิพลของความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์ ความอดทน ไม่เรียนรู้
ไม่ห่อถอกง่าย ๆ ผลมผลานกับการยึดมั่นในคุณธรรมประจำใจ โดยเชื่อว่าทำดีจะต้องได้รับผลดีเสมอ
ผลของอุดมคติและปรัชญาที่ดึงนำมาซึ่งการประกอบกิจการงานและการดำรงตนที่เหมาะสม สามารถ
สร้างผลงานนำประโยชน์สู่องค์กรและประชาชน

การนำอุดมคติและปรัชญาสู่หลักการดำเนินชีวิตจะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมภายนอกที่
ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อภาพรวมในหลากหลายด้าน เช่น

- ✦ บุคคลที่มีอุดมคติและปรัชญาจะช่วยให้บุคคลนั้นมีกรอบความคิด ความเชื่อ จุดมุ่งหมายและ
หลักการของการปฏิบัติราชการที่เน้นความผาสุกของประชาชน
- ✦ บุคคลที่มีอุดมคติและปรัชญาที่ดีงามจะเป็นกลไกปกป้องพฤติกรรมไม่ดีสุดตน
- ✦ บุคคลที่มีอุดมคติและปรัชญาที่ดีงามย่อมจะสร้างสมและนำประโยชน์สู่สำนักงาน สู่ประชาชน
และสู่ประเทศชาติ

การมีอุดมคติและปรัชญาตั้งงามอยู่ภายใต้จิตสำนึกย่อมนำพาวิทยากรสู่การเพิ่มสมรรถนะและเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตในลักษณะกระตือรือร้นรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานซึ่งถูกต้องตามแนวทาง “การบริหารภาครัฐแนวใหม่ (NEW PUBLIC MANAGEMENT)” อย่างสร้างสรรค์

ผู้ศึกษาเห็นว่าหากวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร หรือข้าราชการโดยทั่วไปนำหลักทฤษฎีความรู้ของ ยอร์จ วิลเฮล์ม เฮเกล (George Wilhelm Hegel) ทฤษฎีปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ และ แนวคิดเชิงวิพากษ์ (critical thinking) สู่การปฏิบัติเชิงรูปธรรม โดยปฏิบัติหน้าที่ภายใต้หลักคิดวิธีการดังกล่าวย่อมนำมาซึ่งการเพิ่มสมรรถนะ และหากดำเนินงานโดยมีอุดมคติและปรัชญาแทรกในจิตวิญญาณ อันจะทำให้จิตวิญญาณแข็งแกร่ง ใช้อุดมคติและปรัชญาเป็นเกาะป้องกันพฤติกรรมชั่ว ย่อมจะส่งผลให้ทุกส่วนของชิ้นงานเต็มไปด้วยคุณภาพอันก่อให้เกิดผลดีและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสำนักงานและฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งบทสรุปจะอยู่ที่ความผาสุกของประชาชนและความก้าวหน้าของประเทศชาติ

บทที่ 3

ปัญหาและอุปสรรคของวิชาการในการปฏิบัติหน้าที่

พัฒนาการโครงสร้างของสำนักงานและบทบาทหน้าที่ของวิชาการ

ปีพุทธศักราช 2475 มีกลุ่มบุคคลคณะหนึ่งเรียกคณะตนเองว่า “คณะราษฎร” เข้ายึดอำนาจการปกครองประเทศเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศ อันเป็นจุดเริ่มต้นการล่มสลายของการปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ และเป็นการก่อกำเนิดการปกครองระบอบประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญและพระมหากษัตริย์อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ และรัฐธรรมนูญบัญญัติให้สภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจหน้าที่ในด้านนิติบัญญัติและด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินพร้อมภาระหน้าที่อื่นตามรัฐธรรมนูญและตามกฎหมายอื่นที่บัญญัติไว้ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีภาระหน้าที่ซึ่งจำเป็นต้องหาหน่วยงานและบุคลากรรองรับช่วยเหลือสนับสนุนภารกิจราชการในด้านต่างๆ ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดังนั้น ครั้นถึงปีพุทธศักราช 2476 จึงได้มีการประกาศ “พระราชบัญญัติจัดตั้งกระทรวงและกรมแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2476” ให้ตั้งกรมขึ้นอีกกรมหนึ่งมีนามว่า “กรมเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” ขึ้นตรงต่อสภาผู้แทนราษฎร มีหน้าที่ดำเนินการในลักษณะเป็นเลขาธิการของสภาผู้แทนราษฎร และอยู่ในบังคับบัญชาของประธานสภาผู้แทนราษฎร

พระราชบัญญัติจัดตั้งกระทรวงและกรมแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2476 ถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยงานหนึ่ง ซึ่งรับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการฝ่ายธุรการของสภาผู้แทนราษฎรและอยู่ในบังคับบัญชาของประธานสภาผู้แทนราษฎร และถึงแม้ในพระราชบัญญัติฉบับนี้จะใช้ชื่อหน่วยงานว่า “กรมเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” หากแต่เมื่อมีการประกาศใช้ “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช 2476” ชื่อของหน่วยงานจึงได้เปลี่ยนจาก “กรมเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” เป็น “สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร”

เมื่อมีประกาศใช้พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช 2484 ส่งผลให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้รับการยกฐานะเป็นทบวงการเมือง ที่มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกิจการฝ่ายธุรการของสภาผู้แทนราษฎร ขึ้นต่อสภาผู้แทนราษฎรและอยู่ในบังคับบัญชาของประธานสภาผู้แทนราษฎร

ต่อมาเมื่อมีประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2489 ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ได้นำเอาระบบสภาคู่มาใช้เป็นครั้งแรกในประเทศไทย คือรัฐสภาประกอบด้วยสภาสูงคือวุฒิสภาและสภาผู้แทน (รัฐธรรมนูญฉบับนี้ตัดคำว่า "ราษฎร" ออก) ส่งผลให้ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2490 เพื่อรองรับ "สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา" ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการด้านธุรการของสภาผู้แทนและวุฒิสภา

และเมื่อเกิดรัฐประหารขึ้น คณะรัฐประหารได้ประกาศยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2489 ส่งผลให้วุฒิสภาและสภาผู้แทนถูกยุบ และคณะรัฐประหารได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2490 รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้บัญญัติให้รัฐสภาประกอบด้วยวุฒิสภาและสภาผู้แทน (รัฐธรรมนูญฉบับนี้ยังคงไม่มีคำว่า "ราษฎร") ทำให้สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ต้องรองรับการปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภาและสภาผู้แทน และต่อมาได้มีการนำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2475 กลับมาใช้ใหม่ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับนี้กำหนดให้มีสภาเดียวคือสภาผู้แทนราษฎร "สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา" ซึ่งเป็นหน่วยงานธุรการที่รองรับการปฏิบัติหน้าที่ของสภาที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น "สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร"

การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2475 แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2495 ส่งผลให้มีสภาเดียวคือสภาผู้แทนราษฎร และภายใต้พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช 2495 บัญญัติให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกิจการฝ่ายธุรการของสภาผู้แทนราษฎรและให้อยู่ในบังคับบัญชาของประธานสภาผู้แทนราษฎร และเมื่อมีประกาศพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช 2496 ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นฉบับแรกที่กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่ากรม มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกิจการฝ่ายธุรการของสภาผู้แทนราษฎรและให้อยู่ในบังคับบัญชาของประธานสภาผู้แทนราษฎรเหมือนเดิม

ต่อมาไม่ว่า “สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” จะอยู่ภายใต้บังคับแห่ง บทบัญญัติใดที่ทำให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรต้องเปลี่ยนเป็น “สำนักงานเลขาธิการ รัฐสภา” หรือกลับมาเป็น “สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” แต่อำนาจหน้าที่ก็ยังคงมี เหมือนเดิม คือมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกิจการธุรการของฝ่ายนิติบัญญัติ และให้อยู่ในบังคับ บัญชาของประธานวุฒิสภาหรือประธานสภาผู้แทนราษฎรแล้วแต่กรณี

จนถึงยุคปัจจุบันภายใต้พระราชบัญญัติจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภา พุทธศักราช 2518 ที่ต้องการให้ฝ่ายรัฐสภาเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร โดยมีเหตุผลในการ ประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ว่า “โดยที่ตามกฎหมายปัจจุบัน ฝ่ายบริหารเป็นผู้จัดแบ่งส่วน ราชการ และจัดงานธุรการให้แก่ฝ่ายนิติบัญญัติ แต่โดยสภาพของการปฏิบัติราชการ สมควรจะให้ ฝ่ายนิติบัญญัติดำเนินการดังกล่าวเอง เพราะจะทำให้ฝ่ายนิติบัญญัติสามารถปรับปรุงส่วน ราชการ และระเบียบปฏิบัติราชการของฝ่ายนิติบัญญัติให้เหมาะสมและอำนวยความสะดวกให้แก่ ราชการของฝ่ายนิติบัญญัติได้มากยิ่งขึ้น จึงสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบราชการฝ่าย นิติบัญญัติโดยเฉพาะ และเพื่อการนี้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น”

พระราชบัญญัติจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภา พุทธศักราช 2518 กำหนดให้ มีส่วนราชการในสังกัดรัฐสภา ดังนี้

- (1) สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา
- (2) ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

ส่วนราชการตาม (1) และ (2) มีฐานะเท่าเทียมและเป็นนิติบุคคล การจัดตั้ง การยุบ และ การแบ่งส่วนราชการภายในของส่วนราชการตาม (1) หรือ (2) ต้องตราเป็น พระราชบัญญัติ ส่วนการแบ่งส่วนราชการภายใน ของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา หรือส่วน ราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นจะแบ่งเป็นฝ่าย กอง แผนก หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมี ฐานะเทียบฝ่าย กอง หรือแผนก ตามที่คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ก.ร.) กำหนดก็ได้

และโดยที่ข้าราชการที่ปฏิบัติราชการให้แก่ฝ่ายนิติบัญญัติมีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือน แต่โดยสภาพของการปฏิบัติราชการควรจะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของฝ่ายนิติบัญญัติโดยตรง เพราะจะทำให้ฝ่ายนิติบัญญัติสามารถปรับปรุงระเบียบปฏิบัติราชการของข้าราชการในสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาให้มีประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวกให้แก่ราชการของฝ่ายนิติบัญญัติได้มากยิ่งขึ้น จึงได้มีกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภาโดยเฉพาะ คือ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พุทธศักราช 2518

จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภา พุทธศักราช 2518 และ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พุทธศักราช 2518 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยราชการในสังกัดรัฐสภามีอิสระในการบริหารงาน และสามารถพัฒนาองค์กรได้อย่างอิสระ ปราศจากการควบคุมหรืออยู่ภายใต้การครอบงำของฝ่ายบริหาร แต่ให้อยู่ภายใต้การควบคุมของฝ่ายนิติบัญญัติที่มีประธานรัฐสภาเป็นผู้ควบคุมบังคับบัญชา โดยมีคณะกรรมการบริหารงานบุคคลเป็นของตนเอง แต่การบริหารจัดการงบประมาณยังคงอยู่ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ กฎ กติกา และการควบคุมดูแลของฝ่ายบริหาร ทำให้อาจสรุปได้ว่าสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาไม่ได้เป็นอิสระจากฝ่ายบริหารอย่างแท้จริง

พระราชบัญญัติจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2535 ได้บัญญัติให้มีส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ดังนี้

- (1) สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
- (2) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- (3) ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

บทบัญญัติดังกล่าวเป็นผลให้สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา แบ่งออกเป็นสองสำนักงาน คือ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พระราชบัญญัติจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภา พุทธศักราช 2518 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2535 ได้บัญญัติให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจหน้าที่ และรับผิดชอบ ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำ
ทั่วไปของสภาผู้แทนราษฎร

ส่วนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบใน
การปฏิบัติราชการของข้าราชการในส่วนสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ขึ้นตรงต่อ
ประธานสภาผู้แทนราษฎรและจะให้มีรองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้ช่วยเลขาธิการสภา
ผู้แทนราษฎร หรือมีทั้งตำแหน่งรองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและผู้ช่วยเลขาธิการสภา
ผู้แทนราษฎรเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการรองจากเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และช่วยเลขาธิการ
สภาผู้แทนราษฎรปฏิบัติราชการก็ได้

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้ช่วยเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจ
หน้าที่ตามที่เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนดหรือมอบหมาย

และภายใต้หน้าที่ที่เป็นหน่วยงานราชการรับผิดชอบต่อภารกิจโดยตรงของ
ฝ่ายนิติบัญญัติไม่ว่าจะรับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎรหรือต้องรับผิดชอบต่อทั้งสภาผู้แทนราษฎร
และรัฐสภา สำนักงานก็ได้ปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างสำนักงานและพัฒนาบุคลากรสู่รูปแบบเชิงรุก
เพื่อรองรับการปฏิบัติหน้าที่อย่างเกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุดมาตลอด

ปัจจุบันสำนักงานได้ปรับปรุงโครงสร้างสำนักงาน โดยมีหน่วยงานระดับกลุ่มงานที่
ขึ้นตรงต่อเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร 4 กลุ่มงาน คือ

- Ψ หนึ่งกลุ่มงานผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร
- Ψ สองกลุ่มงานนโยบายและแผน
- Ψ สามกลุ่มงานตรวจสอบภายใน
- Ψ สี่กลุ่มช่วยอำนวยความสะดวกแก่นักบริหาร และ 20 สำนัก คือ

1. สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร
2. สำนักงานเลขานุการ ก.ร. (คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา : ก.ร.)
3. สำนักบริหารงานกลาง
4. สำนักพัฒนาบุคลากร
5. สำนักการคลังและงบประมาณ
6. สำนักการพิมพ์
7. สำนักรักษาความปลอดภัย
8. สำนักประชาสัมพันธ์
9. สถาบันวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
10. สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ
11. สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
12. สำนักวิชาการ
13. สำนักสารสนเทศ
14. สำนักการประชุม
15. **สำนักกฎหมาย**
16. สำนักรายงานการประชุมและตัวเลข
17. สำนักกรรมการ 1
18. สำนักกรรมการ 2
19. สำนักกรรมการ 3
20. สำนักภาษาต่างประเทศ

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ ยุทธศาสตร์การพัฒนาตามแผนกลยุทธ์ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (พ.ศ. 2550 – 2554)

๕๖ วิสัยทัศน์

“องค์กรที่เป็นเลิศในการให้บริการ เพื่อส่งเสริมงานของสถาบันนิติบัญญัติให้ก้าวหน้า ทันสมัย โปร่งใส และเป็นธรรม โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของประชาชน”

เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้กำหนดกรอบวิสัยทัศน์ที่จะต้องเป็น ดังนี้

1. เป็นองค์กรหลักสนับสนุนและให้บริการสมาชิกรัฐสภาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. เป็นองค์กรส่งเสริมสนับสนุนให้รัฐสภาไทย มีบทบาทสำคัญในเวทีรัฐสภาระหว่างประเทศ และ
3. เป็นศูนย์กลางเผยแพร่และพัฒนาประชาธิปไตย

๕๖ พันธกิจ

“พัฒนางานของฝ่ายนิติบัญญัติด้านบริหารจัดการ ด้านวิชาการ และด้านบริการให้มีคุณภาพ เป็นรัฐสภาอิเล็กทรอนิกส์ (e-parliament) และศูนย์ข้อมูลนิติบัญญัติ พัฒนางานรัฐสภาด้านต่างประเทศให้เป็นผู้นำในเวทีรัฐสภาระหว่างประเทศควบคู่กับการเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับรัฐสภาต่างประเทศ พัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีค่านิยมมุ่งทำงานเพื่อองค์กรและประชาชน ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดี มีส่วนร่วมในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ตลอดจนดำเนินการจัดหาสถานที่และก่อสร้างรัฐสภาแห่งใหม่ให้เหมาะสมเป็นสัญลักษณ์ของการปกครองระบอบประชาธิปไตย”

๕๕ วัตถุประสงค์หลัก

1. มีระบบบริหารการจัดการที่ดี ทันสมัย คล่องตัวในการสนับสนุนกระบวนการนิติบัญญัติ
2. เป็นศูนย์ข้อมูลด้านนิติบัญญัติที่ทันสมัย และมีเครือข่ายเชื่อมโยงข้อมูลทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อให้บริการ
3. มีบทบาทสำคัญในการประสานความร่วมมือ และ ผลักดันมาตรการแก้ไข ปัญหาในเวทีระหว่างประเทศ
4. พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลและเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรให้มี มาตรฐานงานระดับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
5. เป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่และพัฒนาประชาธิปไตย
6. มีอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ที่เหมาะสม ทันสมัย มีเอกลักษณ์ความเป็นไทย เป็น สัญลักษณ์ของการปกครองระบอบประชาธิปไตย และมีระบบรักษาความปลอดภัยตาม มาตรฐานสากล

๕๖ ยุทธศาสตร์การพัฒนาตามแผนกลยุทธ์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (พ.ศ. 2550 - 2554)

1. ปฏิรูปองค์กรและกระบวนการนิติบัญญัติตามแนวทางการบริหารจัดการ ภาครัฐแนวใหม่และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
2. เสริมสร้างและพัฒนาระบบข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็น “รัฐสภา อิเล็กทรอนิกส์” และ “ศูนย์ข้อมูลนิติบัญญัติ”
3. เพิ่มศักยภาพงานรัฐสภาด้านต่างประเทศตามมาตรฐานสากล
4. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านควบคู่ กับหลักคุณธรรม
5. เสริมสร้างองค์ความรู้ประชาธิปไตยและผลักดันให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ทางการเมือง
6. เร่งจัดหาสถานที่ที่เหมาะสม และ ก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ให้ทันสมัยมี เอกลักษณ์ความเป็นไทย และเป็นสัญลักษณ์ของการปกครองระบอบประชาธิปไตยตลอดจน พัฒนาระบบรักษาความปลอดภัยตามมาตรฐานสากล

หลักสูตร “การพัฒนานักบริหารระดับสูง” รุ่นที่ 3
ระหว่างวันที่ 18 กุมภาพันธ์ - 5 กันยายน 2551

ในส่วนสำนักกฎหมายแบ่งส่วนราชการภายนอกเป็น 5 กลุ่มงาน

1. กลุ่มงานบริหารทั่วไป

2. กลุ่มงานกฎหมาย 1
3. กลุ่มงานกฎหมาย 2
4. กลุ่มงานกฎหมาย 3
5. กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย

อำนาจหน้าที่ของสำนักกฎหมายมีดังต่อไปนี้

1. จัดทำร่างกฎหมายด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี ตามความต้องการให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ ส่วนราชการและประชาชน
2. ศึกษา วิเคราะห์เกี่ยวกับกฎหมายเพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมาย
3. ศึกษา วิเคราะห์ร่างกฎหมายที่เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อประกอบการพิจารณาให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
4. ติดตาม และประสานงานการจัดทำร่างกฎหมายในชั้นพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ที่ประชุมวุฒิสภา และที่ประชุมคณะกรรมาธิการ
5. ศึกษา วิเคราะห์กฎหมายที่ใช้บังคับเพื่อเสนอปรับปรุงหรือให้มีกฎหมายใหม่เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม หรือการบริหารประเทศ
6. วินิจฉัย ให้คำปรึกษา เสนอความเห็น แนะนำ ตอบข้อหารือเกี่ยวกับกฎหมาย ประกาศ คำสั่ง ระเบียบและข้อบังคับ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและส่วนราชการในสังกัด
7. ตรวจสอบการร่างระเบียบ ข้อบังคับ และสัญญา รวมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของนิติกรรมต่าง ๆ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
8. ดำเนินการเกี่ยวกับคดีความทั้งคดีแพ่ง คดีอาญา และคดีปกครอง ตลอดจนประสานงานกับพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการและผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีความทั้งปวงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

9. ดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ การสอบหาข้อเท็จจริง การสอบสวนทางวินัย และการสอบสวนอื่น ๆ
10. ศึกษา วิเคราะห์กฎหมายในบริบทของสภาพสังคมที่เป็นอยู่ และวิเคราะห์แนวทางที่เหมาะสมในการมีกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาของสังคม
11. ศึกษา วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการตรวจสอบและพัฒนามาตรฐานกฎหมาย
12. จัดทำคำแปรญัติตีร่างพระราชบัญญัติให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
13. ดำเนินการร่างญัตติ กระตุ้นถาม คำอภิปราย และหนังสือติดต่อส่วนราชการให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
14. ปฏิบัติงานให้คำปรึกษาทางกฎหมายแก่คณะกรรมการตามที่ถูกร้องขอ
15. ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มงานบริหารทั่วไป มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

- (1) ดำเนินการเกี่ยวกับงานสารบรรณและธุรการทั่วไปของสำนัก
- (2) ดำเนินการเกี่ยวกับงานพัสดุ ครุภัณฑ์ การเงิน และงบประมาณของสำนัก
- (3) ดำเนินการเกี่ยวกับงานทะเบียนและข้อมูลด้านบุคคลของสำนัก
- (4) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำแผนงานและงบประมาณ รวมถึงการประสานงานด้านแผน รายงานผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายงบประมาณและสถิติของสำนัก
- (5) อำนวยความสะดวกและประสานงานการให้บริการแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง
- (6) ดำเนินการร่างหนังสือราชการให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (7) ดำเนินการวางระบบการจัดเก็บและจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการร่างกฎหมาย ญัตติ กระตุ้นถามที่ได้ดำเนินการให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อสืบค้นและอ้างอิง
- (8) ดำเนินงานเลขานุการและงานประชุมของสำนัก
- (9) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำและเผยแพร่เอกสารและผลงานของสำนัก
- (10) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มงานกฎหมาย 1 มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

- ❖ 1 จัดทำร่างกฎหมายด้านเศรษฐกิจตามความต้องการให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการ ส่วนราชการและประชาชน
- ❖ 2 ศึกษา วิเคราะห์ร่างกฎหมายที่เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- ❖ 3 ติดตามและประสานงานการยกร่างกฎหมายในชั้นพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ที่ประชุมวุฒิสภา ที่ประชุมรัฐสภา และที่ประชุมคณะกรรมการ
- ❖ 4 ดำเนินการยกร่างญัตติ กระทั่งถาม และคำแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- ❖ 5 วินิจฉัย ให้คำปรึกษา เสนอความเห็น แนะนำ ตอบข้อหารือเกี่ยวกับกฎหมาย ประกาศ คำสั่ง ระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับงานในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและส่วนราชการในสังกัด
- ❖ 6 ตรวจสอบพิจารณาร่างระเบียบ ข้อบังคับ และสัญญา รวมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของนิติกรรมต่าง ๆ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- ❖ 7 ดำเนินการเกี่ยวกับคดีความทั้งคดีแพ่ง คดีอาญา และคดีปกครอง ตลอดจนประสานงานกับพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการและผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีความทั้งปวงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- ❖ 8 ดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ การสอบสวนข้อเท็จจริง การสอบสวนทางวินัย และการสอบสวนอื่น
- ❖ 9 เสนอความเห็นทางกฎหมายในเรื่องข้อกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการโดยทั่วไปของรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- ❖ 10 ปฏิบัติงานให้คำปรึกษาทางกฎหมายแก่คณะกรรมการผู้แทนราษฎรตามที่ถูกร้องขอ
- ❖ 11 ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มงานกฎหมาย 2 มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

1. จัดทำร่างกฎหมายด้านสังคม ตามความต้องการให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการสิทธิการ ส่วนราชการและประชาชน
2. ศึกษา วิเคราะห์ร่างกฎหมายที่เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
3. ติดตามและประสานงานการยกร่างกฎหมายในชั้นพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ที่ประชุมวุฒิสภา ที่ประชุมรัฐสภา และที่ประชุมคณะกรรมการ
4. ดำเนินการยกร่างญัตติ กระทู้ถาม และคำแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
5. วินิจฉัย ให้คำปรึกษา เสนอความเห็น แนะนำ ตอบข้อหารือเกี่ยวกับกฎหมาย ประกาศ คำสั่ง ระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับงานในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและส่วนราชการในสังกัด
6. ตรวจสอบพิจารณาร่างระเบียบ ข้อบังคับ และสัญญา รวมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของนิติกรรมต่าง ๆ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
7. ดำเนินการเกี่ยวกับคดีความทั้งคดีแพ่ง คดีอาญา และคดีปกครอง ตลอดจนประสานงานกับพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการและผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีความทั้งปวงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
8. ดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ การสอบหาข้อเท็จจริง การสอบสวนทางวินัย และการสอบสวนอื่น
9. เสนอความเห็นทางกฎหมายในเรื่องข้อกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการโดยทั่วไปของรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
10. ปฏิบัติงานให้คำปรึกษาทางกฎหมายแก่คณะกรรมการตามที่ถูกร้องขอ
11. ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มงานกฎหมาย 3 มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

1. จัดทำร่างกฎหมายด้านการเมือง การบริหาร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมตามความต้องการให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการ ส่วนราชการและประชาชน
2. ศึกษา วิเคราะห์ร่างกฎหมายที่เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
3. ติดตามและประสานงานการยกร่างกฎหมายในชั้นพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ที่ประชุมวุฒิสภา ที่ประชุมรัฐสภา และที่ประชุมคณะกรรมการ
4. ดำเนินการร่างญัตติ กระทั่งถาม และคำแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
5. วินิจฉัย ให้คำปรึกษา เสนอความเห็น แนะนำ ตอบข้อหารือเกี่ยวกับกฎหมาย ประกาศ คำสั่ง ระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับงานในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและส่วนราชการในสังกัด
6. ตรวจสอบพิจารณาร่างระเบียบ ข้อบังคับ และสัญญา รวมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของนิติกรรมต่าง ๆ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
7. ดำเนินการเกี่ยวกับคดีความทั้งคดีแพ่ง คดีอาญา และคดีปกครอง ตลอดจนประสานงานกับพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการและผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีความทั้งปวงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
8. ดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ การสอบหาข้อเท็จจริง การสอบสวนทางวินัย และการสอบสวนอื่น
9. เสนอความเห็นทางกฎหมายในเรื่องข้อกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการโดยทั่วไปของรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
10. ปฏิบัติงานให้คำปรึกษาทางกฎหมายแก่คณะกรรมการตามที่ถูกร้องขอ
11. ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

1. ศึกษา รวบรวม หลักการและเหตุผลในการเสนอแก้ไขกฎหมายในชั้นกระทรวง ทบวง กรม คณะกรรมการกฤษฎีกา สภาผู้แทนราษฎร กรรมการธิการ อภิปรายการ กรรมการธิการ ร่วมกันและสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
2. ศึกษา วิเคราะห์กฎหมายที่ใช้บังคับ เพื่อเสนอปรับปรุงหรือให้มีกฎหมายใหม่ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม หรือการบริหารประเทศ
3. ศึกษา วิเคราะห์กฎหมายในบริบทของสภาพสังคมที่เป็นอยู่ และวิเคราะห์ แนวทางที่เหมาะสมในการมีกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาของสังคม
4. ศึกษา วิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการตรวจสอบและพัฒนา กฎหมาย
5. ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลเชิงวิชาการด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เพื่อประกอบเป็นข้อมูลในการร่างกฎหมาย
6. ศึกษา วิเคราะห์ในลักษณะที่เป็นสหวิทยาการในประเด็นที่มีผลกระทบต่อ ความเป็นอยู่ของประชาชน เพื่อประกอบเป็นข้อมูลในการร่างกฎหมาย
7. ดำเนินการยกร่างกฎหมายแม่แบบ เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ใช้ในการ เสนอกฎหมายต่อสภาผู้แทนราษฎร
8. ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

สภาพปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของวิทยาการ

1. โครงสร้างกรอบอำนาจหน้าที่ของบุคลากร สำนักกฎหมายเป็นปัญหา เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ทั้งของวิทยาการ และ นิติกร โดยเฉพาะการเพิ่มขีดความสามารถของวิทยาการให้มีมาตรฐานงานระดับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เนื่องจาก

- กรณีคุณวุฒิ การจัดสรรบุคลากร เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกลุ่มงานต่าง ๆ

เกิดความผิดพลาดตั้งแต่มีการปรับโครงสร้างสำนักงานและมิได้มีการแก้ไข เช่น กลุ่มงานกฎหมาย 1 มีหน้าที่ความรับผิดชอบด้านเศรษฐกิจ แต่วิทยาการ และ นิติกรกลุ่มงานกฎหมาย 1 ผู้ปฏิบัติหน้าที่หลายตำแหน่ง มิได้มีการคุณวุฒิการศึกษาเกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจ

- ขอบข่ายงาน ไม่มีการระบุแยกอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจนระหว่างวิทยาการ และ นิติกรที่อยู่ในกลุ่มงานเดียวกัน ทำให้เกิดความแตกต่างในการปฏิบัติงานของกลุ่มงานกฎหมาย 1 กลุ่มงานกฎหมาย 2 และกลุ่มงานกฎหมาย 3 โดยบางกลุ่มงานให้มีการปฏิบัติงานเป็นทีมร่วมกันระหว่างวิทยาการและนิติกร บางกลุ่มงานปฏิบัติงานเป็นไปตามดุลยพินิจของแต่ละคน ซึ่งการไม่ระบุแยกอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจนระหว่างวิทยาการและนิติกรทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการปฏิบัติงานและเกิดความแตกต่างในชิ้นงาน อันเป็นผลให้เกิดปัญหาความไม่เท่าเทียมกันอีกหลายด้านตามมา

อำนาจหน้าที่บางประการสามารถวินิจฉัยได้ว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของนิติกร เช่น ดำเนินการเกี่ยวกับคดีความทั้งคดีแพ่ง คดีอาญา และคดีปกครอง ตลอดจนประสานงานกับพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการและผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีความทั้งปวงของสำนักงาน และ ดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ การสอบหาข้อเท็จจริง การสอบสวนทางวินัย และการสอบสวนอื่น

ส่วนอำนาจหน้าที่บางประการสามารถปฏิบัติได้ทั้งวิทยาการและนิติกร เช่น จัดทำร่างกฎหมายด้านเศรษฐกิจ ศึกษา วิเคราะห์ร่างกฎหมายที่เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ติดตามและประสานงานการร่างกฎหมายในชั้นพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ที่ประชุมวุฒิสภา ที่ประชุมรัฐสภา ตลอดจนที่ประชุมคณะกรรมการ และกรณียกร่างญัตติ กระทั่งถาม และคำแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติ

การไม่ระบุอำนาจหน้าที่แยกกันให้ชัดเจนระหว่างวิทยากรและนิติกรทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการปฏิบัติและความแตกต่างในชิ้นงานในแต่ละกลุ่มงาน จนเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในภาพรวม และส่งผลกระทบต่อด้านอื่นตามมา

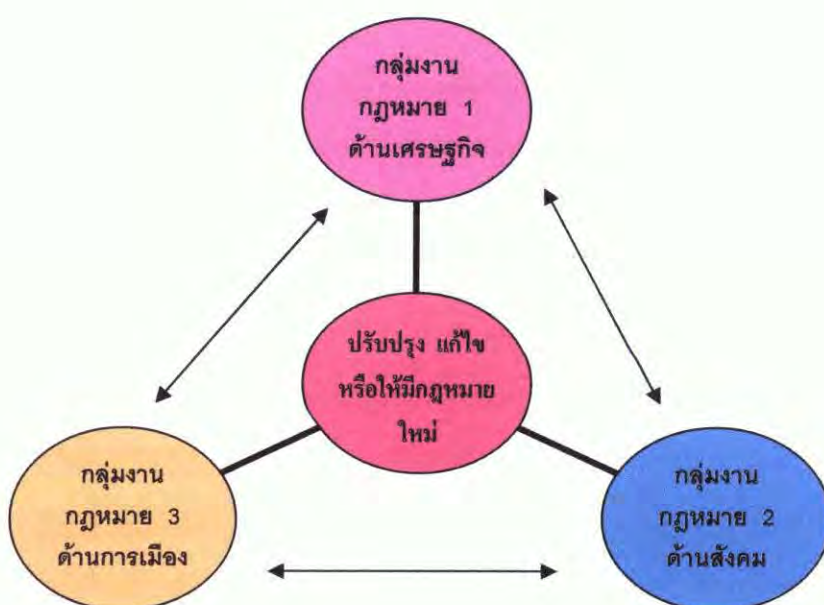
- **ลักษณะงาน** ลักษณะงานตามอำนาจหน้าที่ของกลุ่มงานกฎหมาย 1 กลุ่มงานกฎหมาย 2 กลุ่มงานกฎหมาย 3 และกลุ่มงานพัฒนากฎหมาย จะมีลักษณะกระทบต่อกันเป็นลูกโซ่ เช่น เมื่อเกิดปัญหาทางการเมืองย่อมกระทบต่อเศรษฐกิจ เมื่อเกิดปัญหาเศรษฐกิจย่อมกระทบต่อสังคม หรืออีกกรณีหากมีปัญหาด้านเศรษฐกิจย่อมกระทบต่อเสถียรภาพของรัฐบาลกระทบสถานการณ์การเมือง

เช่น จากสถานการณ์ปัจจุบัน (ผลต่อเนื่องมาตั้งแต่ต้นปี 2551) ที่เกิดกรณีปัญหาขัดแย้งทางการเมืองมีการประท้วงกีดกันระหว่างกลุ่มที่ไม่ต้องการรัฐบาลชุดปัจจุบัน (รัฐบาล นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์) และกลุ่มที่สนับสนุนรัฐบาลชุดปัจจุบัน โดยกลุ่มที่ไม่ต้องการรัฐบาลชุดปัจจุบันได้บุกคุกและยึดครองทำเนียบรัฐบาล บุกคุกคุกคามजनสนามบินสุวรรณภูมิและสนามบินดอนเมืองไม่สามารถให้บริการได้ ระบบคมนาคมทางอากาศเกิดผลเสียหายใหญ่หลวง สายการบินของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกรวมทั้งของประเทศไทยไม่สามารถใช้สนามบินสุวรรณภูมิและสนามบินดอนเมืองเพื่อการคมนาคมได้ การคมนาคมทางอากาศในประเทศไทยต้องหยุดชะงักประชาชนคนไทยและชาวต่างชาติไม่สามารถเดินทางตามปกติวิสัยได้ อีกทั้งการขนส่งสินค้าทางอากาศต้องประสบความเสียหายอย่างใหญ่หลวง เศรษฐกิจหลายแขนงเกิดการพังสลายไม่ว่าเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว เศรษฐกิจด้านการค้าขาย ไม่สามารถส่งสินค้าไปขายยังต่างประเทศได้โดยเฉพาะสินค้าเกษตรซึ่งเป็นสินค้าหลักของประเทศที่เกิดความเสียหายได้ง่าย เกิดกรณีบริษัทในประเทศไทยผิดสัญญาทางการค้า กรณีต่าง ๆ เหล่านี้เป็นตัวอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าปัญหาทางการเมืองมีผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ และมีผลกระทบต่อสถานการณ์การไม่เคารพต่อสิทธิของบุคคลอื่นและไม่เป็นพลเมืองที่เคารพในหลักนิติธรรมอันเป็นผลร้ายแรงต่อความสงบเรียบร้อยในสังคม อีกทั้งการที่ช่วงเวลาไม่ถึงหนึ่งปีมีการเปลี่ยนนายกรัฐมนตรีถึง 4 คน เป็นเรื่องกระทบกระเทือนระบบความเชื่อมั่นของประเทศใหญ่หลวง ฉะนั้นการสร้างความเชื่อมั่นให้นักธุรกิจไทยและนักธุรกิจต่างชาติให้นำเงินมาลงทุนเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก และแม้รัฐบาลจะใส่เงินจำนวนมากลงไปในระบบ เงินก็จะหายไปจากระบบ และฐานการลงทุนก็มีโอกาสย้ายออกนอกประเทศ ฉะนั้นพอสรุปได้ว่าระบบการเมืองสั่นคลอนส่งผลให้เศรษฐกิจล่มส่งผลให้สภาพสังคมตึงเครียดถดถอย

การที่ปัญหาด้านหนึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาอีกด้านหนึ่งหรืออีกหลายด้าน ฉะนั้นการติดตาม ศึกษา เพื่อนำข้อมูลสู่การวิเคราะห์ การสังเคราะห์หาบทสรุปนั้นต้อง ทำการบ้านในกรณีต่าง ๆ ทั้งโครงสร้าง และสิ่งที่ต้องการเข้าสู่ระบบความคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์หาบทสรุปที่ถูกต้องเพื่อมาสร้างชิ้นงานที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ได้ดีที่สุด

ผลกระทบซึ่งกันและกัน

และในข้อเท็จจริงการวิเคราะห์ การสังเคราะห์สถานการณ์ด้านใดด้านหนึ่งเพื่อนำสู่บทสรุปสู่การสร้างชิ้นงานให้ได้คุณภาพตรงตามโครงสร้างกรอบสำนักกฎหมายเช่นปัจจุบัน เป็นไปได้ยากและไม่บรรลุเป้าหมายตามที่ควรจะเป็น

อีกทั้งในการปฏิบัติงาน ณ ห้องเฉพาะกิจสำนักกฎหมาย ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายมีนโยบายให้กลุ่มงานกฎหมายแต่ละกลุ่มงานรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายใน ห้องเฉพาะกิจทั้งอาทิตย์ มิได้ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มงานมารับงานตามภาระหน้าที่ของกลุ่มงานแต่ละกลุ่มงาน

หลักสูตร "การพัฒนาผู้บริหารระดับสูง" รุ่นที่ 3
ระหว่างวันที่ 18 กุมภาพันธ์ - 5 กันยายน 2551

® ข้อสังเกตประเด็นเกี่ยวกับนิติกร

ลักษณะงานที่เป็นงานเฉพาะของนิติกรโดยเฉพาะหลายกรณีที่ไม่เป็นไปตามกลุ่มงาน หากแต่เป็นการส่งมอบงานลักษณะหมุนเวียนให้แต่ละกลุ่มรับผิดชอบ เช่น การตรวจสอบความสมบูรณ์ของนิติกรรมต่าง ๆ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ครั้งแรกจะถูกส่งไปกลุ่มงานที่ 1 และเมื่อมีนิติกรรมฉบับต่อมา ก็จะถูกส่งไปยังกลุ่มงานที่ 2 และกลุ่มงานที่ 3 ตามลำดับ มิได้คำนึงถึงเนื้อหาสาระของนิติกรรมนั้นว่ามีลักษณะเกี่ยวข้องกับด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมืองหรือไม่

หรือกรณีการดำเนินการเกี่ยวกับคดีความทั้งคดีแพ่งคดีอาญา และคดีปกครอง ตลอดจนประสานงานกับพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการและผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กรณีเหล่านี้ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายจะให้ดุลพินิจส่วนตนสั่งการว่าจะให้กลุ่มงานใดรับผิดชอบซึ่งที่ผ่านมามิได้ใช้ลักษณะงานตามกลุ่มงานเป็นเหตุแห่งการสั่งการ

ซึ่งกรณีเหล่านี้อาจเป็นอุปสรรคส่วนหนึ่งในการเพิ่มทักษะ เนื่องจากขาดประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่กรณีใดกรณีหนึ่งอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

- การให้คำนิยาม เป็นที่เข้าใจกันในสำนักงานว่า กลุ่มงานกฎหมาย 1 มีหน้าที่รับผิดชอบกรณีปัญหาทุกอย่างเกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจ กลุ่มงานกฎหมาย 2 มีหน้าที่รับผิดชอบกรณีปัญหาทุกอย่างเกี่ยวกับด้านสังคม กลุ่มงานกฎหมาย 3 มีหน้าที่รับผิดชอบกรณีปัญหาทุกอย่างเกี่ยวกับด้านการเมือง การบริหาร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

ส่วนคำว่า เศรษฐกิจ สังคม การเมือง มิได้ให้คำจำกัดความหรือคำนิยามเพื่อให้เห็นที่เข้าใจได้กระจ่างชัดต่อการปฏิบัติหน้าที่ว่ามีแค่ไหน อย่างไร

และหากศึกษาจากโครงสร้างกรอบอำนาจหน้าที่ของกลุ่มงานกฎหมาย 1 ที่รับผิดชอบด้านเศรษฐกิจ จะพบว่า คำนิยามเรื่อง เศรษฐกิจเป็นคำที่มีเนื้อหาสาระกว้าง “เศรษฐกิจ (เสถระกิด) น. งานอันเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายจ่ายแจก และการบริโภคใช้สอยสิ่งต่าง ๆ ของชุมชน” อันทำให้พิจารณาได้ว่าบุคลากรกลุ่มงานกฎหมาย 1 จะต้องปฏิบัติหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจทั้งหลาย

ทั้งในกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการผลิต เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กระทรวงอุตสาหกรรม

ทั้งในกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายจ่ายแจก เช่น กระทรวงพาณิชย์, กระทรวงการต่างประเทศ

ทั้งในกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคใช้สอย เช่น กระทรวงพลังงาน, กระทรวงมหาดไทย

อีกทั้งยังมีกระทรวงอื่นอีก เช่น กระทรวงการคลัง, กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และต้องศึกษาสนธิสัญญาทางการค้าที่รัฐบาลไทยทำกับต่างประเทศในอีกหลายรูปแบบ

แต่หากเป็นคำว่า “เศรษฐกิจ” ตามที่ประชาชนโดยทั่วไปเข้าใจหรือหากพิจารณาตามการจัดสรรรัฐมนตรีที่ให้กระทรวงเศรษฐกิจประกอบด้วย กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงแรงงาน

แต่ไม่ว่ากลุ่มงานกฎหมาย 1 จะปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตการจำกัดความของพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน หรือพิจารณาตามการจัดสรรกระทรวงของรัฐมนตรีก็ย่อมถือได้ว่ากลุ่มงานกฎหมาย 1 มีหน้าที่ความรับผิดชอบด้านเศรษฐกิจกว้างและไม่เหมาะสมกับจำนวนวิทยากรและนิติกร เนื่องจากปัจจุบันกลุ่มงานกฎหมาย 1 มี วิทยากร จำนวน 4 ตำแหน่ง และมีนิติกร จำนวน 12 ตำแหน่ง ฉะนั้นการปฏิบัติหน้าที่ที่มีลักษณะวงงานกว้างอาจไร้ทิศทางได้ง่าย ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ

⁴ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น, 2546, หน้า 1106

2. การขาดอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้สืบค้นข้อมูลเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ทั้งของวิทยากร และ นิตกร โดยเฉพาะการเพิ่มขีดความสามารถของวิทยากรให้มีมาตรฐานงานระดับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เนื่องจาก

- ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร เป็นที่รับรู้กันโดยทั่วไปว่าปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์การติดต่อสื่อสาร การรับรู้ข้อมูลข่าวสารในหลากหลายกรณีจำเป็นต้องพึ่งพิงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยคอมพิวเตอร์ ต้องพึ่งพิงโทรศัพท์มือถือ

แต่สำนักงานมีนโยบายให้ผู้มีตำแหน่งทางบริหารและผู้อำนวยการกลุ่มงานเท่านั้นที่มีสิทธิได้ใช้คอมพิวเตอร์ 1 ตำแหน่งต่อ 1 เครื่อง มิได้คำนึงถึงความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ของผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ซึ่งบุคคลผู้มีตำแหน่งบางคนเปิดคอมพิวเตอร์ยังไม่เป็น ทำให้คอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นพัสดุราคาสูง และมีคุณค่าในการแสวงหาความรู้กลายเป็นเครื่องประดับประจำตำแหน่ง

- การบริหารจัดการ ในการบริหารจัดการคอมพิวเตอร์ ของสำนักกฎหมาย ถึงแม้มี “คณะทำงานเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักกฎหมาย” แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และ ปริ้นเตอร์ ที่เป็นเครื่องมือกลไกสำคัญของวิทยากร และ นิตกร ในการสืบค้นกฎหมาย ในการแสวงหาความรู้ และใช้ในรูปแบบอื่น ไม่เคยได้รับการตอบสนอง เช่น กลุ่มงานกฎหมาย 1 มีวิทยากร จำนวน 4 ตำแหน่ง มีนิตกร จำนวน 12 ตำแหน่ง มี

คอมพิวเตอร์คุณภาพปานกลาง จำนวน 1 เครื่อง

ปริ้นเตอร์ ที่ไม่สามารถปริ้นข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตได้ จำเป็นต้อง copy เข้าสู่ระบบ Microsoft office Word จึงจะปริ้นข้อมูลได้ จำนวน 1 เครื่อง (ในขณะที่ ปริ้นเตอร์ของเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล มีคุณสมบัติปริ้นข้อมูลจากระบบออนไลน์ได้ ไม่ต้อง copy เข้าสู่ระบบ Microsoft office Word)

3. การมีสำนักงานแยกสถานที่เป็น 5 แห่ง โดยสถานที่ทำงานและสถานที่ให้บริการอยู่ต่างแห่งเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ทั้งของวิทยากร และ นิตกร โดยเฉพาะการเพิ่มขีดความสามารถของวิทยากรให้มีมาตรฐานงานระดับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เนื่องจาก

- **เสียเวลาและมีอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่** โดยที่ข้าราชการของสำนักงาน มีสถานที่ปฏิบัติราชการ จำนวน 5 แห่ง คือ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนอุทองโน

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร อาคารทิปโก้

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร อาคารดีพร้อม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนประดิพัทธ์

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร อาคารธนาคารทหารไทย

ในส่วนสำนักกฎหมายอยู่ ณ อาคารทิปโก้ แต่เวลาปฏิบัติหน้าที่ต้องเดินทางไปยังสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนอุทองโน ทำให้เสียเวลาไปกับการขึ้นคอรถ เสียเวลาในการเดินทางโดยไม่จำเป็น ระหว่างอาคารทิปโก้ และ อาคารรัฐสภา (ถนนอุทองโน) อีกทั้งในวันที่มีการประชุมสภาผู้แทนราษฎร การประชุมรัฐสภายังมีปัญหารถไม่เพียงพอต่อการบริการทั้งข้าราชการ ณ อาคารทิปโก้ ข้าราชการ ณ ถนนประดิพัทธ์ และ ยังข้าราชการ ณ อาคารดีพร้อม

และกรณีดังกล่าวอาจกระทบถึงสุขภาพจิตของวิทยากรได้

อีกทั้งการที่หอสมุดรัฐสภาซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลอันทรงคุณค่ามาศาล อยู่ต่างสถานที่ทำงานของวิทยากร ถือเป็นอุปสรรคระดับต้น ๆ ในการเพิ่มสมรรถนะ

- เกิดความยุ่งยากในประเด็นเกี่ยวกับเอกสาร ในการปฏิบัติหน้าที่ของ วิทยากร เป็นเรื่องเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย และงานด้านวิชาการ ดังนั้น เอกสารที่ใช้เพื่อรองรับ การให้บริการ รองรับข้อเสนอแนะจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะปฏิเสธไม่ได้ แต่สถานที่ปฏิบัติหน้าที่และ สถานที่ให้บริการอยู่ต่างสถานที่กันทำให้การขนย้ายเอกสารเป็นไปด้วยความยากลำบาก อีกทั้งสภาพห้องเฉพาะกิจที่ให้บริการก็ไม่พร้อมต่อการรองรับเอกสาร

- **ขาดประสบการณ์ตรงในการแสวงหาข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญ** การมี สำนักงานอยู่ถึง 5 แห่งเป็นปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ไม่น้อย เนื่องจากลักษณะงาน ของวิทยากรจำเป็นต้องติดตามการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร ติดตามการประชุมของรัฐสภา ติดตามการประชุมของคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะต่าง ๆ หรือของคณะอนุกรรมการคณะต่าง ๆ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการประมวลข้อมูลสู่การปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งหากมีสถานที่ทำงานอยู่ในบริเวณ เดียวกับอาคารรัฐสภาย่อมมีโอกาสรับฟังการถ่ายทอดทางวิทยุโทรทัศน์วงจรปิดได้ แต่การอยู่ต่าง สถานที่ลักษณะเช่นนี้เป็นการปิดโอกาสการรับรู้ข้อมูลตรงและทันต่อเหตุการณ์ และหากต้องไป

อ่านผลการประชุมในรายงานการประชุม กว่าเอกสารเหล่านั้นจะปรากฏสู่สาธารณชนจำเป็นต้องผ่านการรับรองจากคณะกรรมการที่รับผิดชอบต่อรายงานการประชุม ซึ่งกว่ารายงานแต่ละครั้งจะออกเผยแพร่ส่วนใหญ่ใช้เวลาพิจารณาหลายเดือน

และประเด็นการไม่ได้รับฟังการประชุมในขณะสมาชิกกำลังดำเนินการประชุมถือเป็นการพลาดโอกาสในการรับรู้ข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญทันต่อเหตุการณ์ กรณีเช่นนี้ทำให้เกิดความล่าช้าและการปฏิบัติหน้าที่มีโอกาสผิดพลาดได้ง่าย

อีกทั้งยังทำให้บุคลากรของสำนักงานขาดโอกาสในการใช้ Wireless Network ของรัฐสภา หากบุคลากรมีคอมพิวเตอร์พกพา (Notebook) ส่วนตัว

ดังนั้น ถือได้ว่าการมีสำนักงานในลักษณะกระจายโดยสถานที่ทำงาน และสถานที่ให้บริการอยู่ต่างแห่งเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการปฏิบัติราชการของวิทยากรโดยเฉพาะ เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มพูนความรู้ เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มขีดความสามารถของวิทยากรให้มีมาตรฐานการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ เพื่อพัฒนาศักยภาพวิทยากรไปสู่ระดับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

บทที่ 4

แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรค

แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของวิทยากร

สำนักงานเป็นหน่วยงานราชการที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไป ของสภาผู้แทนราษฎร ของรัฐสภา มีอำนาจหน้าที่สนับสนุนภารกิจในด้านต่าง ๆ ของสภาผู้แทนราษฎร ของรัฐสภา ทั้งกิจการภายในประเทศและกิจการระหว่างประเทศ ดังนั้น วิทยากรจึงต้องมีความพร้อมในการปฏิบัติงานเพื่อสนองตอบตามแนวทางของสำนักงานภายใต้วิสัยทัศน์ “องค์กรที่เป็นเลิศในการให้บริการ เพื่อส่งเสริมงานของสถาบันนิติบัญญัติให้ก้าวหน้าทันสมัย โปร่งใส และเป็นธรรม โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของประชาชน” และ พันธกิจ “พัฒนางานของฝ่ายนิติบัญญัติด้านบริหารจัดการ ด้านวิชาการ และด้านบริการให้มีคุณภาพ เป็นรัฐสภาอิเล็กทรอนิกส์ (e-parliament) และศูนย์ข้อมูลนิติบัญญัติ พัฒนางานรัฐสภาต่างประเทศให้เป็นผู้นำในเวทีรัฐสภาระหว่างประเทศควบคู่กับการเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับรัฐสภาต่างประเทศ พัฒนาศักยภาพให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีค่านิยมมุ่งทำงานเพื่อองค์กรและประชาชน ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดี มีส่วนร่วมในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ตลอดจนดำเนินการจัดหาสถานที่และก่อสร้างรัฐสภาแห่งใหม่ให้เหมาะสมเป็นสัญลักษณ์ของการปกครองระบอบประชาธิปไตย”

และจากการที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 5 ว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 78 (4) พัฒนาระบบงานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงาน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ (5) จัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น เพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน

การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี⁵

จากภาระหน้าที่ของวิทยากร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในสำนักงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของสภาผู้แทนราษฎร และรัฐสภา ในการสนับสนุนภารกิจด้านต่าง ๆ

⁵ เอกสารประกอบการศึกษาในหลักสูตร การพัฒนานักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 3, 18 กุมภาพันธ์ - 5 กันยายน 2551.

ดังนั้น วิทยาการ จึงต้องมีความพร้อมในการปฏิบัติงานเพื่อสนองตอบตามแนวทางของสำนักงานซึ่งภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของวิทยาการ หากต้องการให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล จำเป็นอย่างยิ่งต้องได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากผู้บริหารระดับสูง ภายใต้วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์หลัก ตามแนวทางยุทธศาสตร์การพัฒนาตามแผนกลยุทธ์ของสำนักงาน (พ.ศ. 2550 - 2554) และตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

และจากการที่ระบบราชการในปัจจุบัน (พุทธศักราช 2551) มีการพัฒนาระบบรูปแบบข้าราชการพลเรือนสู่รูปแบบใหม่ ที่ยกเลิกระบบ "ซี" (Common Level) และจัดทำมาตรฐานกำหนดระดับตำแหน่งแยกตามลักษณะของประเภทตำแหน่ง 4 ประเภท คือ หนึ่งประเภทบริหาร สองประเภทอำนวยการ สามประเภทวิชาการ และสี่ประเภททั่วไป โดยเน้นการกระจายอำนาจไปยังส่วนราชการ และมอบอำนาจให้ส่วนราชการกำหนดจำนวนตำแหน่งได้ตามกรอบงบประมาณ

ในการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของวิทยาการจากอดีตถึงปัจจุบัน ผู้ศึกษาพบว่ามีปัญหาและมีเหตุแห่งอุปสรรคในการปฏิบัติงานของวิทยาการ อันรวมทั้งนิติกร สำนักกฎหมาย ซึ่งหากต้องการให้วิทยาการมีสมรรถนะเพิ่มขึ้นจะต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงและการบริหารจัดการที่ดีภายใต้ข้อเท็จจริงที่ปรากฏ อันจะนำไปสู่การพัฒนา วิทยาการให้เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านสมตามพันธกิจของสำนักงาน ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีแนวคิดในการเพิ่มสมรรถนะของวิทยาการ ดังนี้

1. โครงสร้าง และ ระบบงาน สำนักกฎหมาย

จากกรอบโครงสร้างของสำนักกฎหมายปัจจุบันที่มีการกำหนดกรอบโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของวิทยาการและนิติกรในกลุ่มงานต่าง ๆ เป็นไปในลักษณะกว้าง ๆ และกรอบความรับผิดชอบงานยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ อีกทั้งยังทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในแต่ละกลุ่มงาน ซึ่งกรณีเหล่านี้เป็นปัญหาสำคัญในระดับต้น ๆ ดังนั้น แนวทางแก้ไขต้องรื้อทั้งโครงสร้างสำนักกฎหมาย โดยแยกเป็นสำนักกฎหมาย 1 สำนักกฎหมาย 2 และสำนักกฎหมาย 3 โดยในสำนักกฎหมาย 1 สำนักกฎหมาย 2 จะมีทีมงานย่อย และภายในทีมงานย่อยจะมีเฉพาะนิติกรเท่านั้นที่รับผิดชอบภาระหน้าที่เป็นการเฉพาะ ส่วนสำนักกฎหมาย 3 จะมีทีมงานย่อย และภายในทีมงานย่อยมีวิทยาการและนิติกรร่วมมือกันในการปฏิบัติหน้าที่

โครงสร้างสำนักกฎหมายควรปรับเปลี่ยน ดังนี้

สำนักกฎหมาย 1 งานนิติการ

ทีมงานที่ 1 มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

ตรวจพิจารณาร่างระเบียบ ข้อบังคับ และสัญญา รวมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของนิติกรรมต่าง ๆ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่เกี่ยวข้องกับด้านเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ซึ่งรวมทั้งโปรแกรมคอมพิวเตอร์

และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ทีมงานที่ 2 มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

ตรวจพิจารณาร่างระเบียบ ข้อบังคับ และสัญญา รวมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของนิติกรรมต่าง ๆ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่เกี่ยวข้องกับด้านพัสดุของสำนักงาน ซึ่งไม่อยู่ในความรับผิดชอบของทีมงานที่ 1

และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ทีมงานที่ 3 มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

ตรวจพิจารณาร่างระเบียบ ข้อบังคับ และสัญญา รวมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของนิติกรรมต่าง ๆ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบของทีมงานที่ 1 และ ทีมงานที่ 2

และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ทีมงานที่ 4 มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

วินิจฉัย ให้คำปรึกษา เสนอความเห็น แนะนำ ตอบข้อหารือเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และข้อบังคับเกี่ยวกับงานในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและส่วนราชการในสังกัด

และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ทีมงานทั้ง 4 ทีมงานในสำนักกฎหมาย 1 งานนิติการ เป็นสายงานที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานทางกฎหมาย ฉะนั้นบุคลากรที่จบด้านนิติศาสตร์เท่านั้นที่ปฏิบัติงานในสำนักกฎหมาย 1 งานนิติการ ซึ่งลักษณะการปฏิบัติงานในแต่ละทีมงานจะเหมือนกัน แต่จะรับผิดชอบในเรื่องงานที่แตกต่างกัน

และสำนักกฎหมาย 1 งานนิติการ จะปฏิบัติราชการเฉพาะในบริบทที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานเท่านั้น

ซึ่งกรอบโครงสร้างลักษณะนี้จะช่วยต่อการระบุคุณสมบัติของบุคลากรให้ตรงกับงาน และผู้ปฏิบัติหน้าที่จะมีทักษะสูงจากประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ในบริบทเดียวกันหรือบริบทคล้ายคลึงอย่างสม่ำเสมอจนสามารถพัฒนาสู่มืออาชีพ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านสมดังพันธกิจของสำนักงาน

สำนักกฎหมาย 2 งานนิติการ

ทีมงานที่ 1 มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

ดำเนินการเกี่ยวกับคดีความทั้งคดีแพ่ง คดีอาญา ตลอดจน

ประสานงานกับพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการและผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีความทั้งปวงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ทีมงานที่ 2 มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

ดำเนินการเกี่ยวกับคดีปกครอง ตลอดจนประสานงานกับพนักงาน

สอบสวนพนักงานอัยการและผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีความทั้งปวงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ทีมงานที่ 3 มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

เสนอความเห็นทางกฎหมายในเรื่องข้อกฎหมายเกี่ยวกับการ

ปฏิบัติราชการโดยทั่วไปของรัฐสภา ของสภาผู้แทนราษฎร

และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ทีมงานทั้ง 3 ทีมในสำนักกฎหมาย 2 งานนิติการ เป็นสายงานที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานทางกฎหมาย ฉะนั้นบุคลากรที่จบด้านนิติศาสตร์เท่านั้นที่ปฏิบัติงานในสำนักกฎหมาย 2 งานนิติการ

ซึ่งกรอบโครงสร้างลักษณะนี้จะถ่ายทอดการระบุคุณสมบัติของบุคลากรให้ตรงกับงาน และผู้ปฏิบัติหน้าที่จะมีทักษะสูงจากประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ในบริบทเดียวกัน หรือบริบทคล้ายคลึงอย่างสม่ำเสมอจนสามารถพัฒนาสู่มืออาชีพ มีความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้านสมดังพันธกิจของสำนักงาน

และทีมงานในสำนักกฎหมาย 1 และสำนักกฎหมาย 2 ยังต้องหมุนเวียนกันรับผิดชอบงานเกี่ยวกับ “การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ การสอบหาข้อเท็จจริง การสอบสวนทางวินัย และการสอบสวนอื่น” เนื่องจากลักษณะงานดังกล่าวสามารถให้คุณให้โทษต่อคู่กรณี หรือต่อบุคลากรในสำนักงาน ดังนั้น เพื่อป้องกันมิให้เกิดกลุ่มอิทธิพลหรือเกิดข้อครหา จึงสมควรให้ตัวแทนแต่ละทีมงานรับผิดชอบงานดังกล่าวในลักษณะหมุนเวียน

สำนักกฎหมาย 3

ทีมงานที่ 1 มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

กระทรวงกลาโหม ในด้านการจัดทำร่างกฎหมาย การศึกษาและวิเคราะห์ร่างกฎหมาย ติดตามและประสานงานการยกร่างกฎหมายทุกขั้นตอน ดำเนินการยกร่างญัตติ กระชู้ถาม และคำแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ศึกษา ติดตาม ปัญหาที่เกิดจากการใช้กฎหมายโดยการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ผู้ใช้กฎหมายและบุคคลหรือนิติบุคคลที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เพื่อนำไปสู่การพัฒนากฎหมายนั้น

ศึกษา ติดตาม วิเคราะห์กฎหมายเก่าที่ล้าสมัย ไม่มีผลบังคับในสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อดำเนินการเสนอแนะต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ยกเลิกกฎหมายฉบับนั้น ๆ

ศึกษา ติดตาม วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเอกสาร สัญญาที่รัฐบาลไทยทำกับรัฐบาลต่างประเทศ หากมีเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับกระทรวงกลาโหม เพื่อนำบทสรุปสู่การเสนอแนะ

ทีมงานที่ 2 มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

กระทรวงการคลัง ในด้านการจัดทำร่างกฎหมาย การศึกษาและวิเคราะห์ร่างกฎหมาย ติดตามและประสานงานการยกร่างกฎหมายทุกขั้นตอน ดำเนินการยกร่างญัตติกระทู้ถาม และคำแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ศึกษา ติดตาม ปัญหาที่เกิดจากการใช้กฎหมายโดยการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ผู้ใช้กฎหมายและบุคคลหรือนิติบุคคลที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เพื่อนำไปสู่การพัฒนากฎหมายนั้น

ศึกษา ติดตาม วิเคราะห์กฎหมายเก่าที่ล้าสมัย ไม่มีผลบังคับในสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อดำเนินการเสนอแนะต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ยกเลิกกฎหมายฉบับนั้น ๆ

ศึกษา ติดตาม วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเอกสาร สัญญาที่รัฐบาลไทยทำกับรัฐบาลต่างประเทศ หากมีเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลัง เพื่อนำบทสรุปสู่การเสนอแนะ

ทีมงานในสำนักกฎหมาย 3 จะมีทั้งหมด 20 ทีมงาน ตามจำนวนกระทรวง ที่มีทั้งหมด 20 กระทรวง โดยทีมงานหนึ่งทีมงานจะรับผิดชอบต่อลักษณะงานที่ระบุหนึ่งกระทรวง และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสำนักกฎหมาย 3 มีทั้งวิทยากร และ นิติกร ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะดังกล่าว

การให้ทีมงานแต่ละทีมงานมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการกิจกรรมทั้งหลายที่เกิดในแต่ละกระทรวงเป็นการกำหนดกรอบปฏิบัติหน้าที่ให้แคบและชัดเจน ทำให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่มีทักษะสูงจากประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่สามารถพัฒนาศักยภาพเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านได้มากกว่าระบบโครงสร้างที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

การปรับโครงสร้างสำนักกฎหมายจากรูปแบบปัจจุบันสู่

สำนักกฎหมาย 1 งานนิติการ

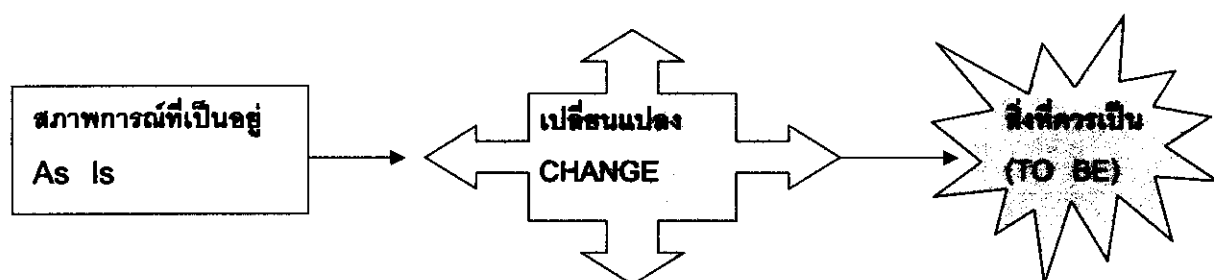
สำนักกฎหมาย 2 งานนิติการ และ

สำนักกฎหมาย 3 เพื่อให้กรอบการปฏิบัติหน้าที่ของนิติกรและวิทยากรแยก

ส่วนกันให้ชัดเจน งานลักษณะใดควรเป็นอำนาจหน้าที่ของนิติกรโดยเฉพาะ และงานลักษณะใดเป็นงานที่จำเป็นต้องใช้ทั้งนิติกรและวิทยากรร่วมกันในการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลในทางใดทางหนึ่งเพื่อให้ได้บทสรุปนำไปสู่การแก้ไขหรือนำไปสู่การพัฒนา และยังเป็นการสนองตอบแนวทางการพัฒนาระบบรูปแบบข้าราชการพลเรือนสู่รูปแบบใหม่ ที่ยกเลิกระบบ “ซี” (Common Level) และจัดทำมาตรฐานกำหนดระดับตำแหน่งแยกตามลักษณะของประเภทตำแหน่ง

อีกทั้งแนวคิดในการปรับโครงสร้างสำนักกฎหมายทั้งโครงสร้างมาจาก
หากต้องการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต้องแก้ไขที่ “เหตุ”⁶

ระบบราชการแนวใหม่ที่ดีควรเป็น⁷

การปรับโครงสร้างลักษณะที่นำเสนอหากเมื่อมีการดำเนินการครบ 5 ปีบริบูรณ์ ต้องนำโครงสร้างทั้งระบบเข้าสู่ “คณะกรรมการ” ที่ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับสูงในสำนักงาน นักวิชาการอิสระภาคเอกชน และตัวแทนข้าราชการซึ่งมิใช่ผู้อำนวยการสำนักในสำนักกฎหมายทั้ง 3 สำนักงาน จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการที่แต่งตั้ง โดยคณะกรรมการมีหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ตามโครงสร้างที่เสนอนี้เพื่อหาจุดอ่อนจุดด้อย และ เสนอแนวทางเพื่อการพัฒนาสำนักกฎหมายต่อไป

⁶ “เหตุ (เหตุ) น. สิ่งหรือเรื่องที่ทำให้เกิดผล , พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพฯ : นานามีบุ๊คส์พับลิเคชั่น, 2546, หน้า 1301

⁷ เอกสารประกอบการศึกษาในหลักสูตร การพัฒนานักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 3 , 18 กุมภาพันธ์ – 5 กันยายน 2551.

การปรับโครงสร้างตามวิธีที่นำเสนอเกิดประโยชน์ในภาพรวมดังนี้

1. เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติหน้าที่ระหว่างวิทยากร และ นิติกร ซึ่งจะส่งผลต่อคุณค่าชิ้นงาน อันจะนำประโยชน์สู่สำนักงาน สู่ฝ่ายนิติบัญญัติ สู่ประชาชน
2. เกิดทักษะต่อวิทยากร และ นิติกร ในการปฏิบัติหน้าที่เฉพาะด้านอย่างเด่นชัด สามารถพัฒนาศักยภาพให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามพันธกิจสำนักงานได้ง่าย
3. วิทยากร และ นิติกร มีความกระตือรือร้นโดยอัตโนมัติ มีมุมมองกว้าง พร้อมทั้งจะยอมรับการเปลี่ยนแปลง ไม่ยึดติดรูปแบบเก่า
4. สามารถสนองตอบ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสำนักงานได้อย่างเด่นชัดทั้งด้านบุคลากร ด้านวิชาการ ด้านบริการ
5. สามารถสนองตอบ “ระบบรูปแบบข้าราชการพลเรือนรูปแบบใหม่” และ “หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี”

2. อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้สืบค้นข้อมูล

การปฏิบัติหน้าที่ของวิทยากรจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจำนวนมากและหลากหลายมุมมอง ทั้งข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบันที่ต้องติดตามสื่อในรูปแบบต่างๆ อันรวมถึงข้อคิดเห็นของนักวิชาการ นักธุรกิจ ประชาชนระดับต่าง ๆ ต้องศึกษากฎหมายฉบับต่าง ๆ ต้องติดตามผลงานด้านวิชาการและผลงานการวิจัย เพื่อนำสิ่งเหล่านั้นมาเข้าสู่ระบบการวิเคราะห์ การสังเคราะห์และนำบทสรุปสู่การสร้างและต่อยอดชิ้นงานที่ยังประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติ

และถึงแม้วิทยากรจะมีศักยภาพพร้อมที่จะพัฒนาอย่างมีทิศทางมีอุดมการณ์และปรัชญาที่จะสร้างชิ้นงานเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชนและประเทศชาติโดยอยู่ภายใต้วิสัยทัศน์พันธกิจของสำนักงาน แต่หากขาดปัจจัยที่จะเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติหน้าที่ขาดปัจจัยเสริมส่งการปฏิบัติหน้าที่ เหตุนี้ถือเป็นปัญหาและเหตุแห่งอุปสรรคที่สำคัญยิ่ง

ซึ่งปัจจัยที่สำคัญยิ่งในที่นี้ก็คือ “หอสมุดรัฐสภา” และ “คอมพิวเตอร์พร้อมระบบออนไลน์และเครื่องพรีนเตอร์”

ถึงแม้สถานที่ปฏิบัติงานจะอยู่ต่างสถานที่กับ “หอสมุดรัฐสภา” แต่ก็ไม่เป็นปัญหาเท่ากับการขาดแคลนคอมพิวเตอร์พร้อมระบบออนไลน์ จากสภาพที่ปรากฏปัจจุบันก็คือ กลุ่มงานกฎหมาย 1 มีข้าราชการผู้ปฏิบัติหน้าที่ คือ วิทยากร และ นิติกร จำนวนทั้งสิ้น 16 ตำแหน่ง มีคอมพิวเตอร์พร้อมระบบออนไลน์ 1 เครื่อง มี ปริ้นเตอร์ 1 เครื่อง และถึงแม้เข้าใจได้ดีว่าคอมพิวเตอร์มีราคาแพง การแจกจ่ายให้บุคลากรในสำนักงานจะเกิดปัญหาด้านงบประมาณ

ดังนั้น สำนักงานควรมีนโยบายในการกระจายคอมพิวเตอร์สู่บุคลากรตามความจำเป็นตามอำนาจหน้าที่ และ ตามคุณสมบัติของผู้ต้องการมีคอมพิวเตอร์ไว้ใช้ และมีมาตรการชัดเจนที่ใช้เป็นแนวทางกระจายคอมพิวเตอร์ตามลักษณะงาน ตามประสิทธิภาพระหว่างคอมพิวเตอร์และผู้ใช้ ภายใต้หลักความคุ้มค่าในการจัดสรรทรัพยากรของสำนักงาน ในที่นี้ขอเสนอแนวทางปฏิบัติ คือ

1. ตำแหน่งที่ต้องมีคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะประจำตำแหน่งคือ “เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล” และคอมพิวเตอร์ประเภทนี้ต้องมีคุณสมบัติเด่นเกี่ยวกับหน่วยความจำ

2. ตำแหน่งทางกฎหมายหรือทางวิชาการ เช่น วิทยากร และ นิติกร และตำแหน่งทางผู้บริหาร ผู้อำนวยการกลุ่มงาน หากต้องการมี “คอมพิวเตอร์พกพา (Notebook) พร้อมระบบออนไลน์” จำเป็นต้องมีศักยภาพที่สามารถใช้พิสูจน์ในการแสวงหาความรู้ให้คุ้มค่า ดังนั้นบุคคลตามที่กล่าวมานี้หากต้องการมี “คอมพิวเตอร์แบบพกพา (Notebook) พร้อมระบบออนไลน์” ต้องนำประกาศนียบัตรที่แสดงว่าตนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการใช้งานคอมพิวเตอร์ และสามารถใช้งานออนไลน์ได้ดี จาก ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (National Electronics and Computer Technology Center) มาแสดง

กรณีต้องมีประกาศนียบัตรจากหน่วยงานต่างสถาบันมาแสดง ด้วยคำนึงถึงการคุ้มค่าในด้านงบประมาณและปกป้องมิให้ระบบอุปถัมภ์ (Patronage system) เกี่ยวข้องต่อกรณีนี้ และเพื่อให้งบประมาณด้านคอมพิวเตอร์ของสำนักงานเกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด

ในส่วนสำนักกฎหมายหากคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปฏิรูประบบพัสดุสำนักกฎหมายทั้งโครงสร้าง ทั้งการวางตำแหน่งคุณลักษณะเฉพาะของคอมพิวเตอร์ให้ตรงตามลักษณะงานกับผู้ใช้งาน และกรณีพัสดุด้านอื่นอีก

3. การมีสำนักงานกระจัดกระจาย

การมีสำนักงานอยู่ถึง 5 แห่ง เป็นปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานไม่น้อย เนื่องจากลักษณะงานของวิทยากร จำเป็นต้องติดตามการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร ติดตามการประชุมของรัฐสภา ดังนั้น กรณีนี้ผู้บริหารระดับสูงหากให้ความสำคัญก็สมควรหาทางแก้ไขให้วิทยากร สำนักกฎหมาย มีห้องเฉพาะกิจพร้อมอุปกรณ์ในอาคารรัฐสภา สำหรับรับฟังการประชุมสภาผู้แทนราษฎร การประชุมรัฐสภา อันจะเป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มสมรรถนะให้วิทยากรได้

และหากได้ติดตามพันธกิจของสำนักงานจะเห็นว่า มีประเด็นที่น่าสนใจคือ “ดำเนินการจัดหาสถานที่และก่อสร้างรัฐสภาแห่งใหม่ให้เหมาะสมเป็นสัญลักษณ์ของการปกครองระบอบประชาธิปไตย” และหากมีการติดตามศึกษาเอกสารด้านงบประมาณจะเห็นได้ว่าโอกาสที่จะได้สร้าง “รัฐสภาแห่งใหม่” จะต้องเกิดขึ้นในระยะเวลาอันใกล้

ผู้ศึกษาหวังว่าผู้บริหารระดับสูงพร้อมบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่จะได้คำนึงถึงความเดือดร้อนของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และ ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และจะได้พิจารณาวินิจฉัยให้ข้าราชการทั้ง 2 สำนักงาน ได้มีสถานที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในบริเวณรัฐสภาเป็นการถาวรและมีให้เกิดกรณีข้าราชการรัฐสภาสามัญต้องแยกตัวออกจาก “รัฐสภา”

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

เอกสารวิชาการกรณีศึกษาส่วนบุคคล (Individual Study : IS) เรื่อง การเพิ่มสมรรถนะของวิทยากร สำนักกฎหมาย สำนักงาน ฉบับนี้ ได้บรรยายถึงความเป็นมาและความสำคัญของสำนักงานที่มีหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติมานานมากกว่า 70 ทศวรรษ จวบจนปัจจุบันในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) หรืออาจเรียกอีกอย่างหนึ่งได้ว่าเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงสังคมมนุษย์ด้วยผลแห่งการปฏิวัติสื่อสารโทรคมนาคมและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ สถานการณ์โลกมีการขับเคลื่อนอย่างรวดเร็ว สังคมโลกประสบต่อการเปลี่ยนแปลงกะทันหันบ่อยขึ้น ประชากรในทุกประเทศทั่วโลกไม่ว่าอยู่ต่างซีกโลกต่างทิศทางยังติดต่อถึงกันได้ภายในไม่ถึงนาทีด้วยระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การติดต่อสื่อสารและการส่งผ่านข้อมูลข่าวสารบนโลกไซเบอร์ (Cyberworld) อีกทั้งการส่งผ่านข้อมูลข่าวสารทางเครือข่ายโทรศัพท์มือถือ เครือข่ายใยแก้วนำแสง เครือข่ายดาวเทียม เครื่องมือเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นส่วนส่งผลให้เกิดการกระจายทางความคิด การกระจายเชิงวิชาการยิ่งเจริญรุดหน้า ในทุกช่วงเวลาจะมีข้อมูลแปลกใหม่เข้าสู่ระบบการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา และผลแห่งประสิทธิภาพประสิทธิผลในการติดต่อสื่อสารและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทำให้ทุกช่วงเวลาเกิดวิวัฒนาการ เกิดนวัตกรรม เกิดวรรณกรรมเพิ่มขึ้นหลากหลายมุมมองหลากหลายด้าน ซึ่งภายใต้สถานการณ์โลกที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลาส่งผลต่อสำนักงานและบุคลากรไม่น้อย

ดังนั้นสำนักงานนอกจากต้องคำนึงถึงกรอบที่รัฐธรรมนูญกำหนดกรอบที่กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกำหนด โดยเฉพาะกรอบการพัฒนาาระบบราชการเพื่อส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี แล้วยังต้องคำนึงถึงการติดตามศึกษาสภาพการณ์ต่าง ๆ ภายในประเทศ ติดตามศึกษาสถานการณ์ต่าง ๆ ของนานาประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกที่อาจส่งผลกระทบต่อประเทศไทยหรืออาจไม่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยในระยะเวลาอันใกล้ เพื่อนำบทสรุปสู่การสนับสนุนการปฏิบัติงานของฝ่ายนิติบัญญัติ อันจะทำให้ฝ่ายนิติบัญญัติเกิดความเข้มแข็ง สามารถคงสถานะเป็นองค์กร 1 ใน 3 ของ สัญลักษณ์แห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้อย่างมีเสถียรภาพ มีเกียรติยศศักดิ์ศรีอย่างแท้จริงจนเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศทั่วโลก

และผลจากการศึกษาในเอกสารนี้พบว่างานของสำนักงานทั้งในอดีตที่ผ่านมา และในปัจจุบันภาระหน้าที่สำคัญหลักก็ยังคงอยู่ที่การสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติไม่ว่าฝ่ายนิติบัญญัตินั้นจะมาในรูปแบบปกติธรรมดา คือ มาจากการเลือกตั้งโดยมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา หรือฝ่ายนิติบัญญัติที่มาโดยการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศอย่างกะทันหันหรือเรียกว่าการปฏิวัติและมีการตั้งสถานิติบัญญัติแห่งชาติขึ้นมา ทำให้สำนักงานไม่เกิดการหยุดชะงักการดำเนินการ ดังนั้น รูปแบบโครงสร้างสำนักงานและการพัฒนาศักยภาพของวิทยากร สำนักกฎหมายก็ต้องมีลักษณะเป็นไปในทางส่งเสริมเพิ่มสมรรถนะของวิทยากร สามารถดึงดูดเด่นของวิทยากรแต่ละคนให้ปรากฏอย่างโดดเด่น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการที่ผู้บริหารสภาระบบอุปถัมภ์ (Patronage system) ออกอย่างเด็ดขาด และเน้นการมีกฎกติกาที่ชัดเจน พร้อมเปิดมุมมองให้กว้าง (Outside – In Approach) เพื่อที่จะรับฟังข้อเสนอแนะจากวิทยากรระดับปฏิบัติ และศึกษาความแตกต่างจากรายงานที่เป็นเอกสารลายลักษณ์อักษรกับสภาพความเป็นจริงที่ปรากฏอย่างแท้จริง เพื่อนำบทสรุปสู่การแก้ไขปรับปรุง อันจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของวิทยากร เพื่อเพิ่มสมรรถนะ (Competency) ให้สามารถสนองวิสัยทัศน์ สมองพันทักษะ ของสำนักงาน ให้วิทยากรมีมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่สู่ระดับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สำนักงานต้องเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุน ดังนี้

1. สนับสนุนวิทยากรให้เข้ารับการอบรม หรือร่วมรับฟังในหลักสูตรที่เป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งหลักสูตรที่ “สำนักพัฒนาบุคลากร” จัด และองค์กรภายนอกจัดซึ่งวิทยากรให้ความสนใจและร้องขอที่จะไปร่วมรับฟังหรือร่วมเข้ารับการอบรม

2. พร้อมทั้งจะให้ “สำนักพัฒนาบุคลากร” จัดอบรมในหลักสูตรย่อยหากวิทยากรจำนวนไม่ต่ำกว่า 10 ตำแหน่ง ร้องขอให้เกิดอบรมหลักสูตรนั้น ๆ และต้องเปิดให้มีการอบรมภายใน 90 วัน นับแต่วันที่สำนักพัฒนาบุคลากรรับเอกสารการร้องขอ

ในกรณีนี้รวมถึงหลักสูตรที่ไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ หากแต่วิทยากรต้องการมีความรู้ ต้องการมีความสามารถเพิ่มเติมเกี่ยวกับกรณีนั้น

3. สำนักงาน ควรสนับสนุนให้วิทยากรมีเครื่องมือสำหรับแสวงหาความรู้ ความสามารถติดตามสถานการณ์ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการปฏิบัติหน้าที่ และยิ่งปัจจุบันเป็นยุค โลกาภิวัตน์ (Globalization) เครื่องมือสำคัญที่สนองตอบโจทย์นี้ได้ก็คือ “คอมพิวเตอร์พกพา (Notebook) พร้อมระบบออนไลน์” แต่เนื่องจากคอมพิวเตอร์พกพา (Notebook) เป็นอุปกรณ์ราคา สูง จำเป็นต้องมีการกรองวิทยากรที่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ให้คุ้มค่า ให้เป็นไปตามการจัดสรร ทรัพยากรบุคคลและงบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ดังนั้น สำนักงานต้องมีกฎกติกาที่ชัดเจนในการจัดสรรทรัพยากร โดยหาก บุคลากรหรือวิทยากรต้องการมี “คอมพิวเตอร์พกพา (Notebook) พร้อมระบบออนไลน์” ต้องนำ ประกาศนียบัตรที่แสดงว่าตนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการใช้งานคอมพิวเตอร์และสามารถ ใช้งานออนไลน์ได้ดี จาก ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (National Electronics and Computer Technology Center) มาแสดง

กรณีต้องมีประกาศนียบัตรจากหน่วยงานต่างสถาบันมาแสดงด้วยค่านึงถึง ความคุ้มค่าในด้านงบประมาณและปกป้องมิให้ระบบอุปถัมภ์ (Patronage system) เกี่ยวข้องต่อ กรณีนี้

4. สำนักงานต้องมีการปรับโครงสร้างสำนักกฎหมาย และแยกหรือแสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างอำนาจหน้าที่ของวิทยากร และ นิติกรให้ชัดเจนโดย ปรับโครงสร้างของสำนักกฎหมายใหม่ทั้งโครงสร้างโดยปรับเป็น

สำนักกฎหมาย 1 งานนิติการ

โดยสำนักกฎหมาย 1 งานนิติการนี้จะป็นงานที่เกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย ตรวจสอบความสมบูรณ์ของนิติกรรม เฉพาะในบริบทเกี่ยวกับสำนักงานเท่านั้น ฉะนั้น บุคลากรที่ ปฏิบัติหน้าที่ ต้องมีคุณสมบัติเบื้องต้นทางนิติศาสตร์เท่านั้น

สำนักกฎหมาย 2 งานนิติการ

โดยสำนักกฎหมาย 2 งานนิติการนี้จะป็นงานที่เกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย โดยเฉพาะ ฉะนั้น บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ต้องมีคุณสมบัติเบื้องต้นทางนิติศาสตร์เท่านั้น

สำนักกฎหมาย 3

โดยสำนักกฎหมาย 3 นี้จะมีบุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ทั้งวิทยากร และนิติกร

(รายละเอียดการปรับโครงสร้างปรากฏในหน้า 41 – 47)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ปัจจุบันเป็นทศวรรษแห่งความรับผิดชอบต่อสังคมโลก และ รับผิดชอบต่อสภาวะแวดล้อมโลก ไม่ว่าจะการเอกชนหรือกิจการของรัฐบาลล้วนแล้วแต่ถือเป็นภารกิจโดยพฤตินัยที่ต้องมีกิจกรรมหรือดำเนินการส่งเสริมการลดผลกระทบต่อสังคม ส่งเสริมการลดพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อสิ่งแวดล้อมต่อทรัพยากรธรรมชาติ

จากสภาพความเป็นจริงที่ปรากฏให้เห็นจะพบว่าสภาพแวดล้อมธรรมชาติมีการเปลี่ยนแปลงในทางลบอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากการเกิดวิกฤตการณ์ภัยพิบัติธรรมชาติที่เกิดขึ้นทั่วทุกมุมโลกอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อมนุษย์อย่างร้ายแรงทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

ซึ่งภัยร้ายนี้เกิดจากสภาวะโลกร้อน (Global Warming) หรือ ภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง (Climate Change) อันมีต้นเหตุส่วนใหญ่มาจากการที่มนุษย์ได้เพิ่มปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ทั้งจากการเผาไหม้ของเชื้อเพลิง การขนส่ง การผลิตในโรงงานอุตสาหกรรม การตัดต้นไม้ทำลายป่า และผลแห่งการกระทำของมนุษย์ได้หวนกลับมาทำร้ายมนุษย์

ดังนั้น สำนักงานในฐานะที่เป็นองค์กรหนึ่งที่มีส่วนเพิ่มสภาวะโลกร้อน และจากการที่สำนักงานเป็นองค์กรระดับต้น ๆ ที่อยู่ในความสนใจของสังคมจึงควรใช้จุดแข็งนี้สร้างตัวอย่างที่ดีงามให้ปรากฏเป็นรูปธรรม ให้นำหน่วยงานหรือบุคคลอื่นปฏิบัติตาม ซึ่งต้องกระทำด้วยจิตสำนึกอย่างแท้จริงมิใช่การสร้างภาพ เนื่องจากการรับผิดชอบต่อผู้บริโภค การรับผิดชอบต่อการเป็นส่วนหนึ่งในการรักษาสภาพแวดล้อมเป็นกิจกรรมลักษณะพฤตินัย

และการรับผิดชอบต่อสภาวะลดโลกร้อนควรเริ่มต้นจากภาพที่มองเห็นในสำนักงานเป็นประเด็นต้น ๆ เช่น

1. ห้ามมิให้บุคลากรในสำนักงานใช้ทรัพยากรอย่างไร้จิตสำนึก เช่น

- ต้องมีมาตรการห้ามมิให้บุคลากรในสำนักงานเปิดวิทยุโทรทัศน์เพื่อดูรายการที่

ไม่เหมาะสมในเวลาราชการ

- ต้องมีมาตรการห้ามมิให้บุคลากรหรือบุตรหลานข้าราชการใช้คอมพิวเตอร์ใน

การเล่นเกมส์ ซึ่งหากอยู่ในระหว่างปิดเทอมควรจัดหาสถานที่ให้บุตรหลานข้าราชการเหล่านั้น ได้ใช้เพื่อการอ่านหนังสือ อันจะเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้แก่เยาวชนของชาติได้ทางหนึ่ง

2. สำนักงานมีวัสดุสิ้นเปลืองจำนวนมาก และวัสดุบางชนิดที่ถูกใช้แล้ว และสำนักงานไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อีก แต่วัสดุเหล่านั้นอาจนำมาซึ่งคุณค่าแก่บุคคลบางคน หรือหน่วยงานอื่นอาจนำไปใช้ประโยชน์ได้ อีกทั้งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีได้เปิดโอกาสให้ดำเนินการได้บางกรณี เช่น

กระดาษ เมื่อมีการใช้กระดาษทั้ง 2 ด้านแล้ว บุคคลผู้ใช้กระดาษเหล่านั้นต้องรู้ว่ากระดาษที่ใช้นั้นมีข้อมูลที่เป็นความลับของทางราชการหรือสมควรเปิดเผยหรือไม่ ซึ่งหากมีข้อมูลที่เป็นความลับหรือสมควรเปิดเผยก็ต้องดำเนินการทำลายอย่างเป็นทางการเป็นกิจลักษณะ แต่หากกระดาษนั้นไม่ได้มีข้อมูลที่ก่อให้เกิดผลร้ายแก่ทางราชการ ก็สมควรที่สำนักงานจะได้ดำเนินการรวบรวมส่งให้ “มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย” เพื่อนำไปเขียนเป็นอักษรเบลล์ ซึ่งกรณีนี้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พุทธศักราช 2535 ส่วนที่ 3 การจำหน่าย ข้อ 157 ระบุว่า **หลังจากตรวจสอบแล้ว พัสดุใดหมดความจำเป็น หรือหากใช้ราชการต่อไป จะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก ให้เจ้าหน้าที่พัสดุเสนอรายงานต่อหัวหน้าส่วนราชการ เพื่อพิจารณา**สั่งให้ดำเนินการตามวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด และใน (3) ระบุว่า **โอน ให้โอนแก่ส่วนราชการ** หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การสาธารณกุศล ตามมาตรา 47 (7) แห่งประมวลรัษฎากร ทั้งนี้ ให้มีหลักฐานการส่งมอบไว้ต่อกันด้วย

ซึ่ง “มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย” ก็เป็นองค์การสาธารณกุศลที่มีรายชื่ออยู่ในประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับที่ 75 เข้าหลักเกณฑ์ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พุทธศักราช 2535 ส่วนที่ 3 การจำหน่าย ข้อ 157 (3)

และหากสำนักงานต้องการเป็นส่วนหนึ่งที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการรักษาสິงแวดล้อมอย่างจริงจังต่อเรื่องควรดำเนินการภายใต้ความคิด (Concept)

Clean ซึ่งหมายถึงความสะอาด และ

Green ที่หมายถึงความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

⁸ “พัสดุ” หมายความว่า วัสดุ คุรุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ที่กำหนดไว้ในหนังสือ การจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณของสำนักงานงบประมาณ หรือการจำแนกประเภทรายจ่ายตามสัญญาเงินกู้จากต่างประเทศ, ราชกิจจานุเบกษา, ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ 2535, เล่ม 109 ตอนที่ 7, 31 มกราคม 2535, หน้า 13-70.

ดังนั้น การซื้อพัสดุใด ๆ หรือใช้งบประมาณเพื่อการใด ๆ ต้องคำนึงถึง เทคโนโลยี
สีเขียว สินค้าเกษตรอินทรีย์ วัสดุชีวภาพ

และการรักษาสิ่งแวดล้อมหากต้องการให้สำเร็จลุล่วงด้วยดีอย่างต่อเนื่อง ต้องให้
ความสำคัญต่อการบริหารจัดการภายในสำนักงานโดยคำนึงถึงข้อเท็จจริงที่ปรากฏอย่างใกล้ชิด
ซึ่งหากสำนักงานสามารถแสดงบทบาทความรับผิดชอบต่อสังคมในกรณีนี้ให้เห็นเด่นชัด อาจทำให้
องค์กรอื่นปฏิบัติตามได้ และผลสรุปจะอยู่ที่

 สามารถลดอุณหภูมิโลกร้อนได้ระดับหนึ่ง

บรรณานุกรม

ดร.อมรศักดิ์ กิจธนานันท์, การสร้างความเป็นนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ (การคิดเชิงวิพากษ์), เอกสารประกอบการศึกษาในหลักสูตร การพัฒนานักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 3, 18 กุมภาพันธ์ – 5 กันยายน 2551.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญมี แทนแก้ว, ปรัชญาตะวันตก (สมัยใหม่) : กรุงเทพฯ โอเดียนสโตร์, 2545.

จำนงค์ ทองประเสริฐ, ปรัชญาตะวันตกสมัยโบราณ : กรุงเทพฯ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2533.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (2475–2549) : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2549.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2550.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, รวมกฎ ก.ร.: กรุงเทพฯ สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2551.

Website

www.parliament.go.th, (3 พฤศจิกายน 2551)

♣ ภาคผนวก ☀

ประกาศรัฐสภา

เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พ.ศ. ๒๕๔๕

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศรัฐสภาเกี่ยวกับการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ประธานรัฐสภาด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา จึงออกประกาศรัฐสภา เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑* ประกาศรัฐสภานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกประกาศรัฐสภา เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๒ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๒

ข้อ ๓ ให้แบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

- (๑) สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร
- (๒) สำนักงานเลขานุการ ก.ร.
- (๓) สำนักบริหารงานกลาง
- (๔) สำนักพัฒนาบุคลากร
- (๕) สำนักการคลังและงบประมาณ
- (๖) สำนักการพิมพ์
- (๗) สำนักรักษาความปลอดภัย
- (๘) สำนักประชาสัมพันธ์
- (๙) สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
- (๑๐) สำนักงานจัดการรัฐสภาระหว่างประเทศ
- (๑๑) สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

* ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๖๐ ง หน้า ๑๔ / ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๕)

- (๑๒) สำนักวิชาการ
- (๑๓) สำนักสารสนเทศ
- (๑๔) สำนักการประชุม
- (๑๕) สำนักกฎหมาย
- (๑๖) สำนักรายงานการประชุมและตัวเลข
- (๑๗) สำนักกรรมการ ๑
- (๑๘) สำนักกรรมการ ๒
- (๑๙) สำนักกรรมการ ๓
- (๒๐)^๒สำนักภาษาต่างประเทศ

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๕

นายอุทัย พิมพ์ใจชน
ประธานรัฐสภา

^๒ เพิ่มโดยประกาศรัฐสภา เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอนพิเศษ ๖๔ ง หน้า ๗ / ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๖)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการพัสดุ

พ.ศ. ๒๕๓๕

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ ระเบียบ
กระทรวงการคลังว่าด้วยการซื้อ การจ้าง และการจ้างที่ปรึกษา ภายใต้โครงการที่ดำเนินการด้วยเงินกู้
จากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๒๗ และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการพัสดุ ให้เป็นระเบียบเดียวกันเพื่อสะดวก
ในการปฏิบัติยิ่งขึ้น คณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑
- (๒) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓
- (๓) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖
- (๔) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๗
- (๕) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๘
- (๖) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๘
- (๗) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๒๘
- (๘) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๑
- (๙) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการซื้อ การจ้าง และการจ้างที่ปรึกษา ภายใต้

โครงการที่ดำเนินการด้วยเงินกู้จากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๒๗

(๑๐) ระเบียบว่าด้วยการจ้างออกแบบและควบคุมงานก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๑

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และคำสั่งอื่นใดที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้
หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

LIRT

หมวด ๑

ข้อความทั่วไป

ส่วนที่ ๑

นิยาม

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“การพัสดุ” หมายความว่า การจัดทำเอง การซื้อ การจ้าง การจ้างที่ปรึกษา การจ้างออกแบบและควบคุมงาน การแลกเปลี่ยน การเช่า การควบคุม การจำหน่าย และการดำเนินการอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

“พัสดุ” หมายความว่า วัสดุ วัสดุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ที่กำหนดไว้ในหนังสือการจำแนกประเภทราชจ่ายตามงบประมาณของสำนักงบประมาณ หรือการจำแนกประเภทราชจ่ายตามสัญญาเงินกู้จากต่างประเทศ

“การซื้อ” หมายความว่า การซื้อพัสดุทุกชนิดทั้งที่มีการคิดคั่ง ทดลอง และบริการที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ แต่ไม่รวมถึงการจัดหาพัสดุในลักษณะการจ้าง

“การจ้าง” ให้หมายความรวมถึงการจ้างทำของและการรับขนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และการจ้างเหมาบริการ แต่ไม่รวมถึงการจ้างลูกจ้างของส่วนราชการตามระเบียบของกระทรวงการคลัง การรับขนในการเดินทางไปราชการตามกฎหมายว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การจ้างที่ปรึกษา การจ้างออกแบบและควบคุมงาน และการจ้างแรงงานตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“การจ้างที่ปรึกษา” หมายความว่า การจ้างบริการจากที่ปรึกษา แต่ไม่รวมถึงการจ้างออกแบบและควบคุมงานก่อสร้างอาคารด้วยเงินงบประมาณ

“การจ้างออกแบบและควบคุมงาน” หมายความว่า การจ้างบริการจากนิติบุคคล หรือบุคคลธรรมดา ที่ประกอบธุรกิจบริการด้านงานออกแบบและควบคุมงานก่อสร้างอาคารด้วยเงินงบประมาณ

“เงินงบประมาณ” หมายความว่า งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และเงินซึ่งส่วนราชการได้รับไว้โดยได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้ไม่ต้องส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ แต่ไม่รวมถึงเงินกู้ และเงินช่วยเหลือตามระเบียบนี้

LIRT

“เงินกู้” หมายความว่า เงินกู้ตามกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจกระทรวงการคลัง กู้เงินจากต่างประเทศ

“เงินช่วยเหลือ” หมายความว่า เงินที่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ สถาบันการเงินระหว่างประเทศ องค์การต่างประเทศทั้งในระดับรัฐบาลและ ที่มีใช้ระดับรัฐบาล มูลนิธิหรือเอกชนต่างประเทศ

“อาคาร” หมายความว่า สิ่งปลูกสร้างถาวรที่บุคคลอาจเข้าอยู่หรือใช้สอยได้ เช่น อาคารที่ทำการ โรงพยาบาล โรงเรียน สนามกีฬา สถานีนำร่อง หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่มีลักษณะ ทำนองเดียวกัน และรวมตลอดถึงสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ใช้สอยสำหรับอาคารนั้น ๆ เช่น เสาธง รั้ว ท่อระบายน้ำ หอดังน้ำ ถนน ประปา และสิ่งอื่น ๆ ซึ่งเป็นส่วนประกอบของตัว อาคาร เช่น เครื่องปรับอากาศ ลิฟต์ เฟอร์นิเจอร์ ฯลฯ

“พัสดุที่ผลิตในประเทศ” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตสำเร็จรูปแล้ว โดยสถานที่ ผลิตตั้งอยู่ในประเทศไทย

“กิจการของคนไทย” หมายความว่า กิจการที่เป็นของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล สัญชาติไทย

“ที่ปรึกษา” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจ หรือ สามารถให้บริการเป็นที่ปรึกษาทางวิศวกรรม สถาปัตยกรรม เศรษฐศาสตร์ หรือสาขาอื่น รวมทั้งให้ บริการด้านศึกษา ตำรวจ ออกแบบและควบคุมงาน และการวิจัย แต่ไม่รวมถึงการให้บริการออกแบบ และควบคุมงานก่อสร้างอาคารด้วยเงินงบประมาณ

“ที่ปรึกษาไทย” หมายความว่า ที่ปรึกษาที่มีสัญชาติไทย และได้จดทะเบียนไว้ กับศูนย์ข้อมูลของที่ปรึกษาของกระทรวงการคลัง

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม สำนักงาน หรือหน่วยงาน อื่นใดของรัฐ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือในต่างประเทศ แต่ไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจ หน่วยงาน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้ มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและปลัดทบวงด้วย

“หัวหน้าส่วนราชการ”

LIRT

- สำหรับราชการบริหารส่วนกลาง หมายความว่า อธิบดี หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นนิติบุคคล

- สำหรับราชการบริหารส่วนภูมิภาค หมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด

“หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ” หมายความว่า หัวหน้าหน่วยงานระดับกองหรือแผนกที่ปฏิบัติงานในสาขาที่เกี่ยวกับการพัสดุตามที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคลกำหนด หรือข้าราชการอื่นซึ่งได้รับแต่งตั้งจากหัวหน้าส่วนราชการให้เป็นหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ แล้วแต่กรณี

“เจ้าหน้าที่พัสดุ” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการพัสดุ หรือผู้ได้รับแต่งตั้งจากหัวหน้าส่วนราชการให้มีหน้าที่หรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพัสดุตามระเบียบนี้

“ผู้อำนวยการโครงการ” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายให้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการเกี่ยวกับการพัสดุตามโครงการเงินกู้หรือโครงการเงินช่วยเหลือ

ส่วนที่ ๒

การใช้บังคับและการมอบอำนาจ

ข้อ ๖ ระเบียบนี้ใช้บังคับแก่ส่วนราชการ ซึ่งดำเนินการเกี่ยวกับการพัสดุโดยใช้เงินงบประมาณ เงินกู้ และเงินช่วยเหลือ

ข้อ ๗ สำหรับส่วนราชการของกระทรวงกลาโหม การกำหนดให้ส่วนราชการระดับใด ผู้บังคับบัญชาชั้นใด ตำแหน่งใด มีอำนาจดำเนินการตามระเบียบนี้ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด และเมื่อได้กำหนดไปประการใดแล้ว ให้แจ้งผู้รักษาการตามระเบียบ กระทรวงการคลัง และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ทราบด้วย

ข้อ ๘ สำหรับส่วนราชการที่หัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี หรือส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวงใด ให้หัวหน้าส่วนราชการนั้นมีอำนาจในการดำเนินการตามระเบียบนี้เท่ากับหัวหน้าส่วนราชการ ส่วนอำนาจที่เกินกว่านั้นให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปเป็นผู้พิจารณา

ข้อ ๙ ผู้มีอำนาจดำเนินการตามระเบียบนี้ จะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งใดก็ได้ โดยให้คำนึงถึงระดับ ตำแหน่ง หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่จะได้รับมอบอำนาจเป็นสำคัญ

LIRT

ถ้าผลการพิจารณาปรากฏว่าจะต้องหาตัวผู้รับผิดชอบ ให้หัวหน้าส่วนราชการดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ส่วนราชการต่อไป

ส่วนที่ ๓

การจำหน่าย

ข้อ ๑๕๖ หลังจากการตรวจสอบแล้ว พัสตุดีหมคความจำเป็น หรือหากใช้ราชการต่อไปจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก ให้เจ้าหน้าที่พัสตุดีเสนอรายงานต่อหัวหน้าส่วนราชการ เพื่อพิจารณาสั่งให้ดำเนินการตามวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ขาย ให้ดำเนินการขายโดยวิธีทอดตลาดก่อน แต่ถ้าขายโดยวิธีทอดตลาดแล้วไม่ได้ผลดี ให้มีวิธีที่กำหนดเกี่ยวกับการซื้อมาใช้โดยอนุโลม เว้นแต่การขายพัสตุดีครั้งหนึ่งซึ่งมีราคาซื้อหรือได้มารวมกันไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท จะขายโดยวิธีตกลงราคาโดยไม่ต้องทอดตลาดก่อนก็ได้

การขายให้แก่ส่วนราชการ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การสถานสาธารณกุศลตามมาตรา ๔๗ (๗) แห่งประมวลรัษฎากร ให้ขายโดยวิธีตกลงราคา

(๒) แลกเปลี่ยน ให้ดำเนินการตามวิธีการแลกเปลี่ยนที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

(๓) โอน ให้โอนแก่ส่วนราชการ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การสถานสาธารณกุศลตามมาตรา ๔๗ (๗) แห่งประมวลรัษฎากร ทั้งนี้ ให้มีหลักฐานการส่งมอบไว้ต่อกันด้วย

(๔) แปรสภาพหรือทำลาย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ส่วนราชการกำหนด

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง โดยปกติให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่หัวหน้าส่วนราชการสั่งการ และสำหรับราชการบริหารส่วนภูมิภาคจะต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณก่อนด้วย

ข้อ ๑๕๗ เงินที่ได้จากการจำหน่ายพัสตุดี ให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือข้อตกลงในส่วนที่ใช้เงินกู้หรือเงินช่วยเหลือ แล้วแต่กรณี

การจำหน่ายเป็นสูญ

ข้อ ๑๕๘ ในกรณีที่พัสตุดีสูญไปโดยไม่ปรากฏตัวผู้รับผิดชอบหรือมีตัวผู้รับผิดชอบแต่ไม่สามารถขอใช้

ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยความรับผิดชอบทางแพ่งของเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ หรือมีตัวพัสดอยู่แต่ไม่สมควรดำเนินการตามข้อ ๑๕๗ ให้เจ้าหน้าที่พัสคนั้นเป็นสูญ ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าพัสคนั้นมีราคาซื้อหรือได้มารวมกันไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ให้หัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

(๒) ถ้าพัสคนั้นมีราคาซื้อหรือได้มารวมกันเกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ให้อยู่ในอำนาจของกระทรวงการคลังที่จะเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

การลงจ่ายออกจากบัญชีหรือทะเบียน

ข้อ ๑๖๐ เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๑๕๗ หรือข้อ ๑๕๘ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่พัสดลงจ่ายพัสคนั้นออกจากบัญชีหรือทะเบียนทันที แล้วแจ้งให้กระทรวงการคลัง และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน หรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค แล้วแต่กรณี ทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันลงจ่ายพัสคนั้น สำหรับพัสดซึ่งต้องจดทะเบียนตามกฎหมาย ให้แจ้งแก่นายทะเบียนภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดด้วย

ข้อ ๑๖๑ ในกรณีที่พัสดของทางราชการเกิดการชำรุด เสื่อมคุณภาพ หรือสูญไป หรือไม่จำเป็น ต้องใช้ในราชการต่อไป ก่อนมีการตรวจสอบตามข้อ ๑๕๕ และได้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยความรับผิดชอบทางแพ่งของเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ หรือระเบียบนี้โดยอนุโลม แล้วแต่กรณีเสร็จสิ้นแล้ว ถ้าระเบียบความรับผิดชอบของข้าราชการในทางแพ่งมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ดำเนินการตามข้อ ๑๕๗ ข้อ ๑๕๘ และข้อ ๑๖๐ โดยอนุโลม

หมวด ๔

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๖๒ ในระหว่างที่ยังไม่ได้ตั้งศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา ตามข้อ ๑๔ ให้ยกเว้นไม่นำข้อกำหนดเกี่ยวกับศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษามาใช้บังคับกับการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๒ ส่วนที่ ๓ และให้ดำเนินการหารายชื่อที่ปรึกษาไทย ตามวิธีการที่กำหนดไว้สำหรับที่ปรึกษาต่างประเทศ โดยอนุโลม

ข้อ ๑๖๓ รายชื่อผู้ที่ทำงานที่มีอยู่ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นผู้ทำงานตามระเบียบนี้ด้วย สำหรับการพิจารณาลงโทษผู้ที่ได้รับการคัดเลือกแล้วไม่ยอมไปทำสัญญาหรือข้อตกลงภายในเวลาที่กำหนด หรือคู่สัญญาของทางราชการไม่ปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงนั้น โดยไม่มีเหตุผลอัน

สมควร ซึ่งพฤติการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนที่ระเบียบนี้จะใช้บังคับ ให้พิจารณาสั่งการตามระเบียบที่ใช้บังคับอยู่เดิม

ข้อ ๑๖๔ การพัสดุใดที่อยู่ในระหว่างดำเนินการและยังไม่แล้วเสร็จในวันที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุนับนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปตามระเบียบที่ใช้บังคับอยู่เดิมจนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จหรือจนกว่าจะสามารถดำเนินการตามระเบียบนี้ได้

ข้อ ๑๖๕ ให้คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไป กับให้มีอำนาจหน้าที่กำหนดแบบหรือตัวอย่าง ตามระเบียบข้อ ๑๒ (๕) จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุดังกล่าวตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๒

เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๕๒

ราชกิจจานุเบกษา

๑๖ กันยายน ๒๕๑๑

ประกาศกระทรวงการคลัง

ว่าด้วยภาษีเงินได้ และภาษีการค้า (ฉบับที่ ๕๒)

เรื่อง กำหนดองค์การ สถานสาธารณกุศล สถานพยาบาล และสถานศึกษา

ตามมาตรา ๔๑ (๑) (๒) และมาตรา ๑๕ ตรี (๑) (๒)

แห่งประมวลรัษฎากร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๑ (๑) (๒) และมาตรา ๑๕ ตรี (๑) (๒) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยภาษีเงินได้และภาษีการค้า (ฉบับที่ ๔๑) เรื่อง กำหนดองค์การ สถานสาธารณกุศล สถานพยาบาล และสถานศึกษา ตามมาตรา ๔๑ (๑) (๒) และมาตรา ๑๕ ตรี (๑) (๒) แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๘

(๒) ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยภาษีเงินได้และภาษีการค้า (ฉบับที่ ๔๔) เรื่อง กำหนดองค์การ สถานสาธารณกุศล สถานพยาบาล และสถานศึกษา ตามมาตรา ๔๑ (๑) (๒) และมาตรา ๑๕ ตรี (๑) (๒) แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๐

LIRT

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๓

เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๑๕๒ ราชกิจจานุเบกษา ๑๖ กันยายน ๒๕๓๑

(๓) ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยภาษีเงินได้และภาษีการค้ำ (ฉบับที่ ๔๖) เรื่อง กำหนดองค์การ สถานสาธารณกุศล สถานพยาบาล และสถานศึกษา ตามมาตรา ๔๑ (๑) (ข) และมาตรา ๑๕ ตรี (๔) (ข) แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

(๔) ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยภาษีเงินได้และภาษีการค้ำ (ฉบับที่ ๔๗) เรื่อง กำหนดองค์การ สถานสาธารณกุศล สถานพยาบาล และสถานศึกษา ตามมาตรา ๔๑ (๑) (ข) และมาตรา ๑๕ ตรี (๔) (ข) แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

(๕) ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยภาษีเงินได้และภาษีการค้ำ (ฉบับที่ ๔๘) เรื่อง กำหนดองค์การ สถานสาธารณกุศล สถานพยาบาล และสถานศึกษา ตามมาตรา ๔๑ (๑) (ข) และมาตรา ๑๕ ตรี (๔) (ข) แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

(๖) ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยภาษีเงินได้และภาษีการค้ำ (ฉบับที่ ๔๙) เรื่อง กำหนดองค์การ สถานสาธารณกุศล สถานพยาบาล และสถานศึกษา ตามมาตรา ๔๑ (๑) (ข) และมาตรา ๑๕ ตรี (๔) (ข) แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

(๗) ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยภาษีเงินได้และภาษีการค้ำ (ฉบับที่ ๕๐) เรื่อง กำหนดองค์การ สถานสาธารณกุศล สถานพยาบาล และสถานศึกษา ตามมาตรา ๔๑ (๑) (ข) และมาตรา ๑๕ ตรี (๔) (ข) แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

LIRT

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๔

เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๑๕๒ ราชกิจจานุเบกษา ๑๖ กันยายน ๒๕๓๑

(๘) ประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยภาษีเงินได้และภาษีการค้า (ฉบับที่ ๕๑) เรื่อง กำหนดองค์การ สถานสาธารณกุศล สถานพยาบาล และสถานศึกษา ตามมาตรา ๔๑ (๑) (ข) และมาตรา ๑๕ ตรี (๘) (ข) แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

ข้อ ๒ ให้กำหนดองค์การ สถานสาธารณกุศล สถานพยาบาล และสถานศึกษา ดังต่อไปนี้ เป็นองค์การ สถานสาธารณกุศล สถานพยาบาล และสถานศึกษา ตามมาตรา ๔๑ (๑) (ข) และมาตรา ๑๕ ตรี (๘) (ข) แห่งประมวลรัษฎากร

- (๑) พุทธสัมพันธ์สมาคม
- (๒) มูลนิธิโรงเรียนพุทธวิมลวิทยาคาร
- (๓) มูลนิธิคริสเตียนบริการ (แม่บดินทร์)
- (๔) มูลนิธิกฤตานุสรณ์
- (๕) มูลนิธิสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา
- (๖) ทนการกุศลสมเด็จย่า
- (๗) มูลนิธิรักเมืองไทย
- (๘) มูลนิธิเด็กกำพร้าอีสาน
- (๙) มูลนิธิทุนศรัทธา
- (๑๐) มูลนิธิการศึกษาบาลีและการศึกษาเยาวชน (วิจารณ์ ไสภณ วัคเกาะ)
- (๑๑) มูลนิธิเพื่อสถาบันมะเร็ง โรงพยาบาลศิริราช
- (๑๒) มูลนิธิป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

LIRT

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๘

เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๑๕๒ ราชกิจจานุเบกษา ๑๖ กันยายน ๒๕๓๑

- (๑๑) มุลินีธิมหาวชิราลงกรณ
- (๑๒) มุลินีศรีสวัสดิ์วารวจา
- (๑๓) มุลินีธินำรุ่งขวัญพหาร ตำรวจ อาสาสมัครชายแดน
- (๑๔) มุลินีธิพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า
เจ้ายี่หัว
- (๑๕) มุลินีธิช่วยคนคาบอดแห่งประเทศไทย
- (๑๖) มุลินีธิสงเคราะห์และพัฒนาเด็ก
- (๑๗) มุลินีธิสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาโท
- (๑๘) มุลินีธิอนุเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี
- (๑๙) มุลินีธิคณะชาเลเซียนแห่งประเทศไทย
- (๒๐) มุลินีธิอุฬากรณี
- (๒๑) มุลินีธิ พสวท.
- (๒๒) มุลินีธิกตเวทิน
- (๒๓) มุลินีธิราชประชาสมาศรี
- (๒๔) มุลินีธิมหามกุฎราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์
- (๒๕) ศิริราชมุลินี
- (๒๖) สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย
- (๒๗) มุลินีธิช่วยเลี้ยงวบเด็กเซียงคัง
- (๒๘) สุริโยทัยมุลินี
- (๒๙) สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย
- (๓๐) สมาคมต่อต้านโรคมะเร็งแห่งประเทศไทย

LIRT

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๑

เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๑๕๒ ราชกิจจานุเบกษา ๑๖ กันยายน ๒๕๓๑

- (๑๖๔) มุลินีเพื่อศูนย์กลางอิสลามแห่งประเทศไทย
- (๑๖๕) มุลินีเผยแพร่ธรรมะของอนุศาสนาจารย์ทหารบก
- (๑๖๖) สมาคมกรียาทหารเรือ
- (๑๖๗) มุลินีหัวใจแห่งประเทศไทย
- (๑๖๘) มุลินีพระลานชัยเพื่อการศึกษาและวัฒนธรรม
- (๑๖๙) มุลินีชัยพัฒนา
- (๑๗๐) มุลินีวิวัฒนา
- (๑๗๑) มุลินีสงเคราะห์เด็กยากจน ซี.ซี.เอฟ. ในประเทศไทย
- (๑๗๒) มุลินีร่วมกตัญญู”

ข้อ ๓ มุลินี องค์การ สถานสาธารณกุศล ที่ได้รับการประกาศให้ไปแล้วจะต้องดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือคุณสมบัติ ตามประกาศกระทรวงการคลังว่าด้วยภาษีเงินได้และภาษีการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาประกาศกำหนดองค์การ สถานสาธารณกุศล สถานพยาบาล และสถานศึกษา ตามมาตรา ๔๑ (๑) (ข) และมาตรา ๑๕ ตรี (๘) (ข) แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๐ หากผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามประกาศกระทรวงการคลัง ฯ ฉบับดังกล่าว โดยไม่มีเหตุอันสมควร กระทรวงการคลังจะดำเนินการเพิกถอนการประกาศ ฯ

ข้อ ๔ ประกาศนี้ให้เริ่มใช้บังคับ

(๑) สำหรับเงินได้พึงประเมินประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๑ ที่จะต้องยื่นรายการใน พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นต้นไป

LIRT

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๔

เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๑๕๒ ราชกิจจานุเบกษา ๑๖ กันยายน ๒๕๓๑

(๒) สำหรับรายรับของผู้ประกอบการค้าในเดือนมกราคม พ.ศ.
๒๕๓๑ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๓๑

ประมวล สภาวุฒ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

LIRT

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ - สกุล พิชญา มิ่งสุวรรณ
วัน เดือน ปี เกิด 5 พฤษภาคม 2499
วุฒิการศึกษา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
สถานที่ทำงาน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
 สำนักกฎหมาย กลุ่มงานกฎหมาย 1
 pichaya@parliament.go.th
 pic_birds@yahoo.com
 pic_birds@hotmail.com

ตำแหน่ง วิทยากร 8

Legislative Institutional Repository of Thailand